

3 Aruba

‘Stijging nieuw geïnfekteerde aids-patiënten hoogst in Cariben’

12 Financieel

Wolkenkrabber ‘Augurk’ in Braziliaanse handen

13 Wereld

Laatste klaproos voltooit monument bij Tower

14 Sport

Oranje zonder Van Persie

‘Wachten op minister is onverstandig’

Colegio Arubano komt met plan voor eindexamens

ORANJESTAD — Leerlingen van havo-4 en vwo-4 van het Colegio Arubano kunnen nu het vakkenpakket op niveau brengen door zich in te schrijven voor een extra vak. In een brief aan de ouders laat de school weten niet langer te kunnen wachten op de Onderwijs-minister. Op deze manier wil de school aan alle onzekerheid een eind maken.

Volgens een protocol dat Nederland en Aruba in 2012 tekenden moet het vakkenpakket van havo- en vwo-leerlingen op Nederlands niveau gebracht worden. Gebeurt dat niet, dan is het mogelijk dat Arubaanse leerlingen problemen ondervinden bij het inschrijven voor een vervolgstudie in Nederland. In mei 2013 had het Colegio Arubano al voorstellen geformuleerd om aan deze zwaardere eisen te voldoen. Op ministerieel niveau is daar tot nu toe niets mee gedaan. Op dit moment probeert Onderwijs-minister Michelle Hooyboer-Winklaar (AVP) uitstel te krijgen bij het Nederlandse ministerie van Onderwijs. Colegio Arubano verwacht dat aan deze wens tot uitstel geen gehoor wordt gegeven. Daarom heeft de

school besloten om nu een soort plan-B in werking te stellen, zodat de leerlingen niet de dupe worden van het getreuzel op bestuurlijk niveau. Ook als onverhoopt blijkt dat de minister wel uitstel kan regelen, dan is een extra vak zeker nuttig bij de vervolgstudie. Veel vervolgstudie leerlingen kijken nu al met een zeer kritische blik naar de Arubaanse vakkenpakketten.

Een aantal leerlingen heeft al een extra vak gekozen en voldoet dus qua aantal vakken aan de nieuwe eisen. Maar veel leerlingen hebben nog niet van deze mogelijkheid gebruik gemaakt. Wie nog geen extra vak heeft gekozen, krijgt daartoe nu de gelegenheid. Het is niet mogelijk om het rooster op dit moment nog aan te passen.

Wie nu voor een extra vak kiest, moet ervan uitgaan dat de lessen in de middagen of op zaterdagochtend gegeven worden. Ook kunnen niet alle vakken gekozen worden. Wie zich inschrijft moet twee mogelijke vakken opgeven en vervolgens afwachten welk vak mogelijk is. De leerlingen zullen voor het extra vak ook harder moeten werken. Er zijn sinds het begin van het schooljaar al drie maanden verstreken en die verloren tijd moet ingehaald worden. Wanneer de lessen van start gaan is nog onduidelijk. Dat hangt af van de keuzes die de leerlingen maken, de beschikbaarheid van docenten en de roostermogelijkheden.

Colegio geeft aan dat het extra vak geen verplichting is, maar wel een verstandige keuze. Er zijn geen wettelijke kaders voor het aanbieden van dit extra vak. Maar, aldus rector Jossy Tromp in de brief: “Wij zien ons genooddacht om proactief op te treden ter borging van de kwaliteit van ons onderwijs.”

Post Aruba verspreidt 30.000 folders hondenwet

ORANJESTAD — De voorlichtingscampagne van de nieuwe hondenwet draait op volle toeren. Om iedereen bewust te maken van de nieuwe wet ontwikkelde Plataforma Ley di cachó een folder met de belangrijkste informatie. Momenteel rijdt Post Aruba op scooters heel Aruba over om bij iedereen een folder in de brievenbus te stoppen. Er zijn maar liefst 30.000 folders die bezorgd moeten worden. De bewustwordingscampagne startte op 4 oktober, Werelddierendag. Per 1 januari treedt de wet officieel in werking en kunnen onverantwoordelijke dierenhouders worden aangepakt. Op dit moment hebben de eigenaren de tijd om de nodige voorbereidingen te treffen. Bijvoorbeeld voor het plaatsen van een omheining rondom de tuin of door een looplijn te plaatsen waaraan de hond kan rondlopen. Eén van de regels in de wet is namelijk dat honden niet langer los over straat mogen zwerven.

Opeenstapeling van falend handelen bij CBCS

WILLEMSTAD — Niemand is in staat geweest om de bestuurlijke impasse die bij de Centrale Bank van Curaçao en Sint Maarten (CBCS) is ontstaan na de oprichting op 10-10-10 te doorbreken, constateert PricewaterhouseCoopers (PwC) in zijn onderzoek naar het functioneren van de CBCS. De besluitvorming binnen de Bank moet collegiaal plaatsvinden. Nu is het de voorzitter van de Raad van Bestuur (RvB), Emsley Tromp, die uiteindelijk beslist.

Echter niet alleen de RvB maar ook de ministers van Financiën van Curaçao en St. Maarten als vertegenwoordigers van de vermogensgerechtigden van de Bank, alsmede de Raad van Commissarissen (RvC) hebben gefaald in hun functies. Dat staat in de samenvatting van het onderzoeksrapport dat minister van Financiën José Jardim (namens onafhankelijk Statenlid Glenn Sulvaran) maandagavond naar de Staten heeft gestuurd.

“Het Bankstatuut van de CBCS kent een bijzondere positie aan de bankpresident toe. Zo wordt de RvB weliswaar geacht te streven naar consensus, maar beslist de bankpresident indien dit niet bereikt kan worden, aldus het Bankstatuut. We treffen een cultuur aan waarin medewerkers de bankpresident behandelen als het enige en laatste centrum van besluitvorming.” Deze cultuur wordt volgens PwC versterkt door

de lange zittingsduur van de bankpresident. “Hoewel sommige gesprekspartners vertellen dat de bankpresident best van tegenspraak gediend is, lijkt het handelen van de medewerkers geheel gericht te zijn op de beslissingen van de bankpresident of op zijn geuite of vermeende opvattingen.”

In dit kader worden de ministers van Financiën van Curaçao en St. Maarten aanbevolen de bepaling in het Bankstatuut ten aanzien van de besluitvormingsmacht van de bankpresident aan te passen naar een collegiaal bestuursmodel. Ook bevelen de onderzoekers de RvC aan er op toe te zien dat de RvB een collegiale bestuursstijl ontwikkelt. Tevens moet er een nieuw

profiel van de RvB worden samengesteld en dient men na te gaan of en in hoeverre de huidige leden daarin effectief kunnen functioneren, vindt PwC. Het valt de onderzoekers geheel gericht te zijn op de beslissingen van de CBCS de twee adjunct-directeuren leiding geven aan de verantwoordelijkheidsgebieden ‘Toezicht’ en ‘Risk & Compliance’, terwijl zij geen onderdeel uitmaken van de RvB, maar wel zitting hebben in het managementteam. Deze adjunct-directeuren vallen direct onder de verantwoordelijkheid van de bankpresident en rapporteren niet aan het gehele bestuur. De onderzoekers bevelen de RvB dan ook aan de Internal Audit en Risk & Compliance functies binnen de CBCS hoger in de organisatie te verankeren. Ook hebben de onderzoekers geconstateerd dat diverse interne compliance regelingen ontbreken of aan actualisering toe zijn. Dat geldt ook voor de geldende procuratieregelingen. De interne organisatie moet dan ook op een aantal punten verbeteren en ontbrekende interne compliance regelingen, die binnen een Centrale Bank verwacht mogen worden, moeten worden opgesteld. De geldende procuratieregeling dient ook te worden geactualiseerd.

Studenten UoC op businessstrip

WILLEMSTAD/SÃO PAULO — Studenten Financial Management van de Universiteit van Curaçao (UoC) zijn gisteren begonnen aan een reis naar de financiële hoofdsteden van Zuid- en Midden-Amerika, respectievelijk Brazilië en Panama. De eerste stop bracht hen naar São Paulo in Brazilië, waar het Nederlandse consulaat is gevestigd.

Hier kregen de studenten informatie over de werkzaamheden van het consulaat maar ook wat de functie van de consul, Rogier van Tooren, inhoudt. Tevens heeft

Van Tooren de studenten een overzicht gegeven van de economische ontwikkelingen en positie van Brazilië. De studenten zullen deze dagen ook een bezoek

brengen aan de São Paulo Stock Exchange, Petrobras en Banco Central de Brazil. In het verleden gingen de studenten van deze opleiding naar New York en Washington. De komende dagen zullen de studenten laten weten waar zij zijn en wat zij aan het doen zijn middels een berichtje naar deze krant. Op deze foto staan de studenten samen met Van Tooren vastgelegd.

Ontwikkeling terrein en behoud raffinaderij

MDTP presenteert alternatief scenario toekomst Isla

WILLEMSTAD — What if? Wat als de raffinaderij gemoderniseerd kan worden en het terrein eromheen toch kan ontwikkeld kan worden? Dit alternatieve scenario werd vanochtend gepresenteerd door architect Vernon Daal, lid van het multidisciplinair team (MDTP) en tevens leider van de werkgroep belast met het nagaan van een fall back-positie in geval besloten wordt dat de raffinaderij niet gemoderniseerd kan worden.

Daal presenteerde vanochtend tijdens een Centrale Commissie-bijeenkomst van de Staten vier scena-

rio's voor de ontwikkeling van het Isla-terrein mocht men besluiten dat de Isla-raffinaderij gesloten moet

worden. De eerste scenario gaat uit van schoonmaken en ontmanteling en het niet-ontwikkelen van het terrein. “We zetten er gewoon een hek omheen”, aldus Daal. Dit geniet niet de voorkeur, omdat dit weinig tot geen *return of investment* met zich mee zal brengen.

De tweede optie gaat uit van schoonmaken en ontmantelen, maar behoud

van de BOO-centrale en op het vrijgekomen terrein een Curaçao Maritime Center neerzetten. Daal omschreef dit als een groots regionaal project, waarbij hoogwaardig technologische ontwikkeling kan worden toegepast. In dit alternatief is er ook ruimte voor woningbouw.

Een ander alternatief dat door Daal werd gepresenteerd gaat uit van de bouw

van een *high tech* industrieel park dat samen met de haven en faciliteiten in de haven gebruikt zal kunnen worden.

Het laatste alternatief dat door Daal werd gepresenteerd, behoorde niet tot de optie, die het MDTP als opdracht had meegekregen, namelijk modernisering en ontwikkeling van het terrein. Daal presenteerde dit vanochtend als een ‘What

if’-scenario. Hierin is er ruimte voor een moderne en compacte nieuwe raffinaderij, maar waarbij er toch ruimte is voor andere ontwikkelingen. Daal gaf aan dat zijn werkgroep niet beschikt over de cijfers over de ontwikkeling van dit alternatief, maar dat zij toch positief is over de haalbaarheid hiervan.

Meeste inbraken in Noord

ORANJESTAD — De inbrekers op Aruba slaan momenteel geregeld toe. “Inbrekers zijn actief over heel het eiland, maar in Noord worden de meeste inbraken gerapporteerd”, stelt politiewoordvoeder Lito Laclé. Het aantal inbraken tot dusver is minder dan vorig jaar.

Volgens de woordvoerder is het hogere aantal inbraken in Noord te verklaren. “Dat gedeelte van Aruba is het dichtstbevolkt. Daarnaast zijn daar veel vakantiehuisen waar toeristen verblijven.” Deze vakantiehuisen zijn geregeld het doelwit van de dieven. “De totale inbraakcijfers zijn momenteel nog niet officieel bekend, deze hebben we pas aan het eind van dit jaar”, aldus de politiewoordvoerder.

Preventie seminar

Aan inbraken ligt vaak een gebrek aan preventie ten grondslag, legt Laclé uit. Om de samenleving goed te informeren over eventuele voorzorgsmaatregelen die men kan treffen, organiseert verzekeringsmaatschappij Ennia aanstaande maandag om acht uur 's morgens een gratis seminar genaamd

Politiewoordvoeder Lito Laclé

‘Prevention Seminar, Burglary & Fire’. De presentatie wordt gegeven door Aaron Antersijn, eigenaar van Security Risk Management. Naast preventie tegen diefstal wordt ook gekeken hoe brand in en om huis voorkomen kan worden. Laclé ligt alvast een tipje van de sluier op. “Voorzorgsmaat-

regel die mensen kunnen nemen tegen inbraak zijn onder andere het aanschaffen van een alarmsysteem, beveiligingscamera's of een waakhond. Ook het plaatsen van een goede omheining helpt tegen inbrekers.” Voor meer tips verwijst Laclé iedereen naar de presentatie.

Benzine fors goedkoper

ORANJESTAD — De benzineprijs daalt morgen met 20,9 cent per liter. Een liter kost dan aan de pomp 2,02

florin. Ook diesel wordt goedkoper, met 10,9 cent naar een literprijs van 1,85 florin. Een liter kerosine kost vanaf

morgen 1,76 florin per liter, een daling van 13,4 cent vergeleken met vandaag. Dat heeft het ministerie van Economische Zaken, Communicatie, Energie en Milieu bekend gemaakt. Het is de vierde achtereenvolgende maand dat de brandstofprijs daalt.

Hof vindt verklaringen van getuigen ongeloofwaardig

32 maanden cel voor ronselen drugsmokkelaars

ORANJESTAD — Francis de P. (30) is in hoger beroep opnieuw veroordeeld voor cocaïnesmokkel en het ronselen van drugsmokkelaars. Hij kreeg gisterochtend 2 jaar en 8 maanden celstraf opgelegd, 4 maanden minder dan hij aanvankelijk kreeg van de rechter in eerste aanleg. De drugsmokkelaars, die op verzoek van advocaat John Zara verschenen, waren ongeloofwaardig als getuige, aldus het Hof.

door onze verslaggever
Jackeliene Geeve

Eerder werd De P. al veroordeeld tot 3 jaar gevangenisstraf maar hij tekende hoger beroep aan. Om zijn onschuld te bewijzen waren de drie drugsmokkelaars opgeroepen om een getuigenis af te leggen in de rechtbank. Terwijl alle drie de getuigen in de eerder afgelegde politieverhoor De P. wel degelijk aanwezen als begeleider van het drugs-transport, verklaarden zij in de rechtbank, onder ede, dat zij De P. niet kennen en op de bewuste dagen niet zijn reisgenoot waren. Echter, de getuigenverhoor in de rechtbank tijdens het hoger beroep op 17 oktober verlopen stroef en de getuigen lijken niet overtuigd van hun eigen woorden. Ze stotteren, geven op sommige vragen helemaal geen antwoord en friemelen aan hun handen en kleding. Bij de advocaat-generaal groeit

het vermoeden dat de getuigen bang zijn. Dat vermoeden wordt versterkt wanneer één van de getuigen even later aanschuift bij de familie van De P. op de publiekstribune. Iets waarop de advocaat-generaal dan ook publiekelijk wijst. Voor de Hofrechters voldoende reden om de verklaringen als ongeloofwaardig te beschouwen.

Begeleiden

Het Hof acht De P. schuldig aan het ronselen van de smokkelaars en het begeleiden van de drugsmokkel op 30 december 2012 van Aruba naar Canada. Voorafgaand aan die dag heeft De P. gezorgd dat de drugs in handen kwamen van drie drugskoeriers. Ook regelde hij de tickets, voorzag hij

de koeriers van financiële middelen en zorgde hij ervoor dat de drugskoffers geprepareerd werden. Het OM eiste 42 maanden gevangenisstraf. De rechter in Eerste Aanleg achtte De P. niet alleen schuldig voor de smokkelactie op 30 december 2012, maar ook van een soortgelijke actie op 29 september in datzelfde jaar. Zij legde hem daarom 36 maanden op. De Hofrechters zien niet voldoende bewijs voor het laatstgenoemde feit en spreken hem daarvan vrij. Een gevangenisstraf van 32 maanden is daarom volgens het Hof gepast.

Opstandig

In principe komt De P. in aanmerking voor voorwaardelijke invrijheidstelling als

hij tweederde van zijn straf heeft uitgezeten en goed gedrag vertoont tijdens zijn detentie. In dat geval zou De P. nog maar zes weken hoeven uit te zitten. Echter, de kans hierop is zeer klein aangezien De P. zich opstandig en agressief heeft gedragen gedurende zijn detentie, zo bleek tijdens eerdere zittingen. Hij gedroeg zich binnen de gevangensmuren zodanig slecht dat hij middels een ministeriele beschikking tijdelijk is overgeplaatst naar Sentro di Detenshon i Korekshon Korsou (SDKK). Ook zou het Interne Bijstandsteam van KIA al meerdere keren hebben moeten optreden. In een eerdere zitting liet De P. zelfs bijtwenden van honden aan zijn benen zien aan de rechter.

Iedere Woensdag avond
onbeperkt spare-ribs eten
bij de plaza voor maar \$ 17.50

Geopend de gehele week
van 8.00 am - 01.00 am
Tel. 583-8826

Verzekeringen
Pensioenen
Hypotheeken

ASSURANTIE SERVICE CENTRUM ARUBA N.V.

Dienstverlening met een
persoonlijk karakter

Tel. 582-2720 • Fax 582-0200
Beatrixstraat 34 • Oranjestad
email: insurance@asca.aw

TUIN ONDERHOUD
PEST BESTRIJDING
SCHOONMAAK VUIVERS

BEKIM VOOR UW
GRATIS OFFERTE!!!

7387943

Aquamarine Investment A.V.V. (in liquidatie)

De rekening en verantwoording van de bovengenoemde vennootschap is goedgekeurd, de vennootschap is geliquideerd en de naam van de vennootschap is doorgehaald in het Handelsregister bij de Kamer van Koophandel en Nijverheid Aruba.

De vereffenaar
Walter Josephus Jacobus Klaverdijk
Seaview Mansion C-7
34 Kennedy Road
Hong Kong

Turquoise Corporation A.V.V. (in liquidatie)

De rekening en verantwoording van de bovengenoemde vennootschap is goedgekeurd, de vennootschap is geliquideerd en de naam van de vennootschap is doorgehaald in het Handelsregister bij de Kamer van Koophandel en Nijverheid Aruba.

De vereffenaar
Kim Chua Ng
50 Whitehall Road
Harrow HA1 3AJ
United Kingdom

TE HUUR

Bona Vista 49

Knus, Arubaans Cunucu huis,
gelegen in 'Calbas Plaza', Noord.

Indeling:

- 2 slaapkamers
- 2 badkamers
- moderne keuken
- kantoorruimte
- gezamenlijk zwembad
- overdekte porch

MET GEZAMENLIJK ZWEMBAD

Century 21
Aruba Real Estate
Independently Owned and Operated

Afl. 2.400,- p/m

Palm Beach 4-G
Tel.: 586 4242
www.arubahouses.com

THE CINEMAS
thecinemas.aw

Valid till November 12

AT RENAISSANCE	AT PASEO HERENCIA
THE THEORY OF EVERYTHING daily: 5:45 8:30 matinee: 12:15 3:00 late show: 11:15 NEW SP PG-13	THE THEORY OF EVERYTHING daily: 6:00 8:45 matinee: 2:30 late show: 11:30 NEW SP PG-13
A WALK AMONG THE TOMBSTONE daily: 5:30 8:00 matinee: 12:00 2:45 late show: 11:00 R	A WALK AMONG THE TOMBSTONE daily: 5:45 8:30 matinee: 3:00 late show: 11:45 R
MAYA DE BIJ: EERSTE VLUCHT matinee: 12:30 2:30 G	MAYA DE BIJ: EERSTE VLUCHT matinee: 2:00 4:00 G
QUIJA daily: 4:30 6:45 9:00 late show: 11:30 PG-13	QUIJA daily: 5:15 7:30 9:45 late show: 12:00 PG-13
ADDICTED daily: 6:15 8:45 late show: 11:15 R	ADDICTED daily: 9:15 late show: 11:45 R
THE BOOK OF LIFE IN 2D daily: 5:00 matinee: 12:00 2:30 SP PG	THE BOOK OF LIFE IN 2D daily: 4:45 matinee: 2:15 SP PG
ANNABELLE daily: 4:00 6:30 9:00 matinee: 1:15 late show: 11:30 SP R	ANNABELLE daily: 7:00 matinee: 2:15 late show: 11:30 SP R
ALEXANDER AND THE TERRIBLE HORRIBLE, NOT GOOD VERY BAD DAY daily: 4:15 matinee: 12:15 2:15 PG	ALEXANDER AND THE TERRIBLE HORRIBLE, NOT GOOD VERY BAD DAY daily: 4:45 6:45 matinee: 2:30 PG
DRACULA UNTOLD daily: 7:15 9:30 late show: 11:45 SP PG-13	FURY daily: 5:30 8:30 matinee: 2:00 late show: 11:30 SP PG-13
THE EQUALIZER daily: 8:45 late show: 11:45 SP R	

SP = subtítulos en Español

MATINEE: SATURDAY & SUNDAY | LATE SHOW: FRIDAY & SATURDAY

FRESH
104.3
DE HOORT HET VERSCHIL

Marc's Muziek Café
(Ma t/m Za: 12 - 3pm)
Marc de Roo

Voor contact:

Studio: (297) 583 2121
Kantoor: (297) 583 2220
Sales: (297) 593 0705
Email: info@fresharuba.com

facebook.com/fresharuba

STROOMONDERBREKING:

In verband met noodzakelijke werkzaamheden zijn wij genooddakt de energievoorziening te onderbreken op: **donderdag, 13 november 2014, van 8.00 uur t/m 16.00 uur** in de omgeving van:

- Paraguana (gedeeltelijk)
- Matadera (gedeeltelijk)
- Tanki Leendert (gedeeltelijk)
- Tanki Flip (gedeeltelijk)
- Villas Alto Shaba

Voor meer informatie neem contact op met 573-7100 of email ons: CustomerService@elmar.aw.

Grootste regionale online onderzoek naar seksuele omgang tussen mannen

‘Stijging nieuw geïnfecteerde aids-patiënten hoogst in Cariben’

ORANJESTAD — Discriminatie en aids zijn de twee grootste problemen voor mannen die seks hebben met mannen in de Cariben. Dat blijkt uit de resultaten van het Caribbean Men's Internet Survey (Carmis), het eerste online onderzoek van UNAids naar mannenseks in de Cariben. De organisatie pleit voor het opheffen van wetten die homoseksualiteit verbieden en voor meer religieuze instellingen die hun stem verheffen tegen discriminatie van deze groep.

door onze verslaggever
Linda Reijnders

Al gaat het op Aruba stukken beter dan in menig Caribisch land, religieuze onderdrukking is een feit, stelt Maikel Kelly, voorzitter van homobelangenorganisatie Alfa.

“Er waren, zijn en er zullen altijd mannen zijn die intieme relaties met andere mannen onderhouden. Dus is het noodzakelijk om wetgeving die vooroordelen en discriminatie tegen deze groep mogelijk maakt, op te heffen. Anti-discriminatie wetten, religieuze instellingen die discriminatie tegengaan en het opkomen voor rechten van aids-patiënten zijn hard nodig”, aldus Caribbean Regional Support Team Director, Ernest Massiah. Als argumenten voor dit onderzoek draagt UNAids aan dat, hoewel er vooruitgang

is geboekt in de aanpak van HIV in de regio, deze groep nog steeds buitensporig besmet wordt met het HIV-virus en er nagenoeg geen preventieprogramma's bestaan. In de Cariben stopt men zijn kop in het zand wanneer het aankomt op openheid, dialogen en ratio aangaande de relaties van mannen met mannen. Wanneer de Cariben deze groep blijft negeren, zullen de sociale, economische en gezondheidsproblemen enkel groeien. “In Jamaica beland je in de gevangenis wanneer je homoseksueel bent. In St. Lucia zijn mannen op een cruiseschip voor homo's opgepakt door de politie. Hier op Aruba is men gelukkig opener, maar ik hoorde laatst van een collega een verhaal over een pastoor die tijdens een kerkdienst predikte dat homo's duivels zijn. Dan denk je: we hebben echt nog

een lange weg te gaan”, aldus Kelly. Hij is blij met het onderzoek omdat het neerzet hoe de situatie nu is en wat de gevolgen zijn. “Ook al kun je op Aruba je recht opzoeken, er is meer discriminatie achter de schermen. Familie die het niet accepteert en een regering die homoseksualiteit ziet als ‘iets wat niet bij de cultuur hoort.’” Kelly is blij dat de burgers zich de afgelopen jaren veel meer open opstellen, maar ziet angst vanuit de overheid en onderdrukking door de kerk.

“Ministers willen je liever niet spreken. Ik ben al drie weken bezig om alleen al een afspraak met Paul Croes te maken. Binnen de overheid geldt zeker homofobie.”

Kwetsbare groep

HIV, seksuele ervaringen en gedrag, stigma's en discriminatie, seksueel geluk en genot zijn thema's die aan de orde komen in de enquête. Opvallend is dat ongeveer de helft van de respondenten niet naar buiten is gekomen met hun seksuele voorkeur

naar familie, vrienden, op het werk of op school. Degegene die dat wel doen, blijken een beter zelfbeeld te hebben en maken gezondere keuzes die uitbuiting en besmetting met het HIV-virus voorkomen. Intimidatie, schelden en fysiek geweld vanwege hun seksuele geaardheid komen veel voor. Eén op de drie deelnemers aan het onderzoek heeft last van intimidatie, één op de vier heeft last van beledigingen of schelden, terwijl één van de tien fysiek is aangevallen in de

afgelopen vijf jaar. Jongere mannen blijken kwetsbaarder dan ouderen.

212 Arubanen

De enquêtes zijn van november 2011 tot juni 2012 verzameld. Mannen vanaf 18 jaar, woonachtig in de Cariben die zich aangetrokken voelen tot andere mannen, seks hadden met andere mannen of dit als wens hebben zijn de doelgroep. 3.567 mannen die leven in 33 Nederlands-, Engels-, Frans- en Spaanssprekende Caribische landen deden mee aan het onderzoek. Vanuit Aruba waren dat 212 mannen, Curaçao droeg bij met 19 mannen en 5 mannen uit Bonaire participeerden. De resultaten zijn niet representatief voor alle mannen die seksuele interactie hebben met mannen in de Cariben, maar ze geven wel een inzicht in de ervaringen van een aanzienlijke groep. Het onderzoek is gedaan door Joint United Nations Programme voor HIV en AIDS (UNAIDS), Caribbean Regional Support Team samenwerking met Sigma Research of the London School of Hygiene and Tropical Medicine. De resultaten zijn te vinden op www.unaidscaribbean.org.

Vermissing

Een moeder uit Sabana Liber was met vriendinnen op stap, haar kinderen waren thuis: een 14-jarig meisje en een 3-jarig jongetje. Rond negen uur gingen de kinderen slapen. Toen het meisje midden in de nacht wakker werd, zag ze dat haar broertje verdwenen was. De politie begon direct een zoekactie en trof het kind bij de buurman aan. Ze namen de beide minderjarigen mee naar de politiewacht in Shaba. De moeder verdedigde zich door te zeggen dat het jongetje steeds wegliep, maar daar hadden de agenten geen boodschap aan. Ze werd op haar gedrag aangesproken en moet zich melden bij de voogdijraad.

Medeplechtige

Twee jongens zaten bij de palapa's op het strand voor Riu. De toezichthouder zag dat één van de twee een tas pakte die bij een andere palapa stond. De jongen rende weg, de toezichthouder zette de achtervolging in. De jongen liet de tas vallen en wist zelf te ontkomen. De eigenaren van de tas stelden vast dat er niets vermist werd en wilden daarom geen aangifte doen. Ondertussen bleef de tweede jongen in de buurt omhangen. Hij werd opgepakt wegens medeplechtigheid. Zijn ouders haalden hem van het politiebureau op. Volgens hen is het geen 'stoute jongen'.

Verdacht

Een verdachte situatie bij Domino's Pizza in Savaneta. Jongen hielden zich daar rond sluitingstijd op met een capuchon over hun hoofd. De politie werd gewaarschuwd, maar de jongens waren weggerend. De agenten doorzochten de omgeving, maar hun zoekactie leverde niets op.

Quadongeluk

Achter de kapel van Alto Vista vond een ongeluk met een quadcracer plaats. Een groep quadrijders had de kapel bezocht en vervolgde zijn weg. Omdat hij dacht dat er iemand was achtergebleven draaide één van de bestuurders om, om te gaan kijken. Bij die manoeuvre viel de vrouw die achter hem zat van het voertuig. Er moest een ambulance aan te pas komen en de vrouw werd naar de spoedeisende hulp gebracht.

Health Tax per 1 december

Suppletoire begroting aangeboden aan Staten

ORANJESTAD — Het kabinet heeft de suppletoire begroting 2014 aangeboden aan de Staten. Daarnaast is gisteren ook een meerjarenraming gepresenteerd van 2014 tot en met 2018. Hierin is te zien dat de economische groei dit jaar op 3 procent moet uitkomen. Tot en met 2018 wordt een groei voorspeld van 3,5 tot 3,7 procent. In 2018 moet het begrotingstekort omgebogen zijn tot een overschot van 0,5 procent. Tot slot moet de Health Tax volgende maand ingevoerd worden.

Volgens premier Mike Eman is de aangeboden suppletoire begroting er één die goedkeuring kan dragen van het Koninkrijk. De volgende stap is om een openbare vergadering te plannen, waarin parlementariërs vragen kunnen stellen aan de ministers over deze begroting. Wanneer de Staten eenmaal akkoord geeft, wordt het suppletoir aangeboden aan de gouverneur voor ondertekening. Mogelijk wordt door de

gouverneur opnieuw advies ingewonnen bij het College financieel toezicht.

Health Tax

Tijdens de presentatie van de meerjarenraming werd door premier Eman ook wat informatie gegeven over de begroting. Zo moet de invoering van de zogeheten Health Tax, aanvankelijk gepland voor september, aankomende maand ingevoerd worden. Het gaat hier om een stijging

van de belasting op bedrijfsomzetten (bbo) van 1 procent. Het bedrag dat hiermee binnengehaald wordt, naar verwachting ruim 60 miljoen per jaar, komt ten goede aan zorgverzekeraar AZV.

Concessies

De economische groei komt volgens het Kabinet in de komende jaren uit tussen 3 en 3,7 procent. In het kader van het Balanced Budget Akkoord wordt het begrotingstekort in 2017 teruggebracht tot 0,5 procent van het bruto binnenlands product (bbp). “Dat is één van de concessies die gedaan zijn in overleg met het Koninkrijk”, aldus Eman. De regering wil verder, zoals bekend, het aantal ambtenaren terugdringen. Dat gebeurt door het niet verlengen van tijdelijke con-

tracten, een regeling voor vervroegde uittreding (VUT) en de optie op begeleiding naar een baan in de privé-sector. Ook worden diverse overheidsafdelingen waar mogelijk verzelfstandigd. De premier noemt met name Directie Luchtvaart, het Landslaboratorium, de Post en de afdeling Informatie en Automatisering. Investeringsfonds FDA stopt er na tien jaar mee. De taken worden overgenomen door het Aruba Investment Fund. Ten slotte stipt Eman de geplande belastinghervormingen aan. De regering wil het belastingstelsel moderniseren en versimpelen. Op die manier moet meer van het verschuldigde belastinggeld daadwerkelijk geïnd worden en wordt de nadruk gelegd op indirecte belasting.

Exportverbod koper en vergunningensysteem moet diefstal inperken

ORANJESTAD — Wetgeving om de export van koper te verbieden en de inkoop te koppelen aan een vergunningensysteem is aangeboden aan de Raad van Advies (RvA). De nieuwe wet moet de keten van diefstal, koop en verkoop helpen doorbreken.

Dat hoopt althans Justitie-minister Arthur Dowers (AVP) die verwacht dat het Landsbesluit snel ingevoerd kan worden. “Het bestaat maar uit twee pagina's en een toelichting”, vertelt hij. Volgens de minister is de wetgeving al geruime tijd in voorbereiding, gezien het groeiende probleem van koperdiefstal. De prijs die op de internationale markt voor koper betaald wordt, ligt hoog. Het is daarom voor exporteurs lucratief om koper af te nemen. Hierbij nemen ze volgens Dowers hun 'burgerverantwoordelijkheid' niet. Ze

gaan niet na wie precies degene is die het metaal verkoopt en vragen niet waar het koper vandaan komt. Deze verantwoordelijkheid wordt straks via een wet afgedwongen. Bedrijven die koper willen inkopen moeten daarvoor een vergunning gaan aanvragen bij Economische Zaken. Een van de voorwaarden is dat bij koop, de gegevens van de verkoper worden geregistreerd. Bovendien moet een verklaring afgelegd worden waar het koper vandaan komt. Met de wet in de hand kan justitie harder optreden tegen bedrijven die zich hier niet aan houden.

Vakbond Seppa oneens met plannen

Schwengle stelt beslissing toekomst Landslab wederom uit

ORANJESTAD — Volksgezondheid-minister Alex Schwengle (AVP) heeft zijn definitieve beslissing over de toekomst van het Landslaboratorium opnieuw uitgesteld. De reden is volgens de minister bemoeienis van werknemersvakbond Seppa. “Zij willen nog nog een keer praten over de verschillende opties, maar mijn beslissing staat eigenlijk al vast.”

door onze verslaggever
Jackeliene Geeve

Eigenlijk zou de minister vorige week al zijn definitieve beslissing bekendmaken. Maar, zo zegt hij, je moet nu eenmaal rekening houden met andere partijen. Als het aan de Volksgezondheid-minister ligt wordt het Landslab op korte termijn onderdeel van het Horacio Oduber Hospitaal (HOH). En snel ook, want de tijd dringt volgens hem. “We gaan een moeilijk jaar tegemoet, dat financieel gezien een nog grotere uitdaging wordt dan 2014. Het Landslab loopt in de huidige staat groot risico om in te moeten krimpen.”

Sociaal plan

Als de plannen van de minister doorgaan wordt het Landslab dus onderdeel van het ziekenhuis. “Het lab zal als stichting worden verbonden aan HOH”, legt Schwengle uit. “Op die manier bied je namelijk meer ruimte aan het sociaal plan. Werknemers krijgen dan meer tijd om te wennen aan de nieuwe werkstructuur.” De-

ze optie kwam uit onderzoek van de Arubaanse Investeringsbank (AIB) als beste uit de bus. De andere opties, privatisering van het lab en het lab onderbrengen als overheidsafdeling, werden ook onderzocht maar vonden niet veel steun. De vraag die bij de AIB was neergelegd, was om te onderzoeken welke toekomstoptie voor het Landslab de beste is voor zowel de medewerkers, de overheidsfinanciën als voor de patiënt. Het doel is om de kostenpost Landslab scherp terug te dringen. “Er wordt jaarlijks 17 miljoen florin begroot voor de werkzaamheden van het Landslab. Dit bedrag moet drastisch naar beneden, er moet zeker vier miljoen bespaard worden.”

Politiek gevoel

Seppa heeft een ander toekomstbeeld voor ogen voor de medewerkers van het Landslab. Volgens de minister wil de vakbond dat hij zich bij eerdere plannen aan het sociaal plan houdt, namelijk dat het lab een overheidsafdeling wordt. “Seppa is hier voorstander van, maar ik voel er niets

Volksgezondheidminister Alex Schwengle

voor. Het Landslab zou dan veel te politiek gevoelig worden”, gaf de minister aan in een eerder gesprek met deze krant. Volgens Schwengle zijn er maar twee opties: of het Landslab valt onder het ziekenhuis, of het wordt volledig geprivatiseerd. “Seppa blijft maar hameren op die deal van twee jaar geleden om van het Landslab een

overheidsafdeling te maken maar de tijden zijn in de twee jaar die verstreken veranderd. De gedachtegang is veranderd. De politieke situatie is veranderd.” Bovendien, zo voegt de minister toe, zet Seppa de hakken niet in het zand voor de medewerkers, maar de vakbond wordt gedreven door oude kwesties. “Ik stel voor: laat

die oude koeien in de sloot en denk aan de toekomst en wat het beste is voor de medewerkers.” Overigens sluit de minister niet uit dat de vakbond zo hamert op deze structuur van werken om haar leden te behouden. “Het is speculatie, maar een andere reden kan ik niet bedenken.”

Goede vrede

Vandaag voeren Seppa, minister Schwengle en premier Mike Eman (AVP) wederom een gesprek op verzoek van de vakbond. “Seppa drong er op aan. Omwille van de goede vrede ben ik akkoord gegaan met nog een gesprek, al vind ik het onnodig.” Op 6 oktober werden de afdelingshoofden binnen het lab al uitgenodigd bij de premier om te praten over de situatie. Dit nadat de werknemers meerdere malen in protest waren gegaan om hun onvrede te uiten over de ontwikkelingen rondom de toekomst van het lab. Een situatie die de Volksgezondheid-minister op zijn zachtst gezegd opvallend vond. “Ik ben als gezondheidsminister belast met deze portefeuille. Maar ik heb respect voor premier Eman, dus ik neem plaats aan tafel. Al is mijn beslissing al gemaakt.” Seppa was voor sluiting van deze editie niet bereikbaar voor commentaar.

Helaas hebben wij afscheid moeten nemen van onze goede vriend Ron Lacle. Wij wensen Jennie en de familie heel veel sterkte en kracht toe in deze moeilijke tijd.

**Ted – Wies
René – Yvonne
Rowalt – Annemiek**

Leef met de gedachte dat het begin geen einde is maar het einde het begin van alles is.

Tata celestial a yama den su Reiso:

Joseph Roland Lacle
Mihor conoci como: “Rommy of Ron”
*06-10-1948 *07-11-2014

Casa di: Jennie Lacle-Hogeboom

Ruman di: Leo y Ria Lacle-Veldman;
Mary y Alvin Wever-Lacle;
Freddy Lacle;
vda. Edith (Mena) van Putten-Lacle;
Johnny y Judith Lacle-Francis;
Michael Lacle y Lili Arends;
Magdy y Martin Koopman-Lacle.

Swa di: Herman y Maja Hogeboom-Vlascher;
Wil y Gerrit van den Bos-Hogeboom;
Henk y Anki Hogeboom-Kamp;
Anneke Hogeboom y Raymond de Koning.

Omo di: Nardo y Mauricio Lacle;
Muhayla y Muzunin Wever;
Harold Lacle;
Lisandra y Jodi Lacle;
Michella, Miangela, Francisella y Francescu Lacle;
Jimmy y Brian Koopman;
Rein y Bini Hogeboom;
Rob y Karin van den Bos;
Rick y Lisanne Hogeboom.

Bon amigo di: Joy y Betty Harma

Condolencia ta tumu lugar diahuebs 13 di november 2014 di 7'or pa 9'or di anochi na **Aurora Funeral Home**.
Ceremonia di despedida ta tumu lugar diaabiera 14 di november 2014 di 9'or pa 11'or di mainta na **Aurora Funeral Home**.

Nos no ta ricibi bishita di condolencia na cas.

In beweging

Van de training op het veld, in het water, op de weg of in de zaal op weg naar internationale roem en medailles: Aruba is in beweging. *Amigoe* brengt in deze sportrubriek resultaten van verenigingen, clubs en stichtingen en initiatieven in beeld.

CAC-Spelen
Aanstaande vrijdag beginnen de Central American and Caribbean Games (CAC-Spelen). Aan deze spelen doen ruim 30 landen mee, zoals Panama, Honduras, Belize, Haïti, Cuba en Jamaica. De spelen worden ditmaal gehouden in Veracruz in Mexico. In totaal worden meer dan 40 sportdisciplines beoefend waarbij Aruba aan meerdere hiervan zal deelnemen. Zo is het team synchroonzwimmers aanwezig, is Aruba goed vertegenwoordigd bij het BMX-fietsen, bowlen, taekwondo, beachvolleybal, atletiek, windsur-

Diverse sporters die deelnemen aan de CAC spelen

Eargenell de Cuba en Mitchell Daniel nemen deel aan de CAC spelen

Deelnemers tijdens de opening van de ASU Olimpiade

fen en zeilen. In totaal nemen 33 Arubaanse atleten deel aan het grote sportevenement. De spelen duren tot en met 30 november.

iStore Run

Na het succes van de eerste iStore run vorig jaar staat aanstaande zondag een tweede iStore run op het programma. Bij de wedstrijd kan een keuze worden gemaakt tussen twee afstanden. De 10 kilometer wordt omschreven als het hoofdevenement en de 5 kilometer als de fun walk and run. Tijdens de loopwedstrijd wordt gezorgd voor verschillende waterposten. Beide afstanden gaan aanstaande zondag om 6 uur 's morgens van start tegenover het Bow Bow Restaurant in Ponton. De finish is voor beide afstanden is bij de iStore. Deelnemers kunnen zich tot en met vrijdag inschrijven, de kosten hiervoor bedragen 25

florin. Een deel van dit bedrag komt ten goede aan de stichting 'Helping Hand'. Na afloop ontvangen de deelnemers een *dry-fit* shirt. Voor meer informatie kan contact op worden genomen met het nummer 592-8592.

ASU Olimpiade

De jaarlijkse ASU Olimpiade is vorige week weer van start gegaan in Centro Deportivo Betico Croes. Maar liefst achttien verschillende sporten komen gedurende de Olimpiade aan bod, zoals zwemmen, atletiek en taekwondo. Veel befaamde Arubaanse sporters begonnen ooit hun sportcarrière bij de Olimpiade. Het evenement dat al sinds 1955 wordt georganiseerd, werd dit jaar afgetrapt met een welkomstceremonie. Hierbij opende volksgezondheid-minister Alex Schwengle (AVP) met

een speech waarin hij onder andere de ouders bedankte die hun kinderen steunen in hun sport. Daarnaast moedigde hij het publiek aan om de deelnemers zo veel mogelijk te steunen tijdens de Olimpiade.

Dammen en schaken

Dam- en schaakliefhebbers zijn dit weekend opnieuw aan zet. Dan is namelijk de start van het Christmas Rapid Chess Tournament en het Christmas Rapid Dam Tournament. Het schaak- en damtoernooi bestaat uit verschillende rondes. De eerste ronde is morgen en de laatste in december. De winnaar van het toernooi gaat uiteindelijk met onder andere een leuke kerstmand naar huis.

Kartkampioenschap

Snelheidsduivels opgelet, van 14 tot en met 16

november is bij Bushiri Karting het Aruba international karting Championship 2014 te aanschouwen. Snelheid, adrenaline en motoren staan centraal tijdens de wedstrijd waarbij verschillende niveaus laten zien wat ze waard zijn.

De pro's nemen het tegen elkaar op maar ook vrienden kunnen tijdens de Come & Drive de uitdaging tegen elkaar aangaan. Naast het scheuren over de baan is er ook een 'Insane drive' en 'Drifters Madness' waarbij de beste drifters van Aruba en omstreken hun stunts laten zien. Elke avond is er een Bike and Car show met de mooiste motoren en auto's. De eerste avond wordt afgetrapt met een *welcome party* waarbij DJ Nutzbeatz de muziek zal verzorgen.

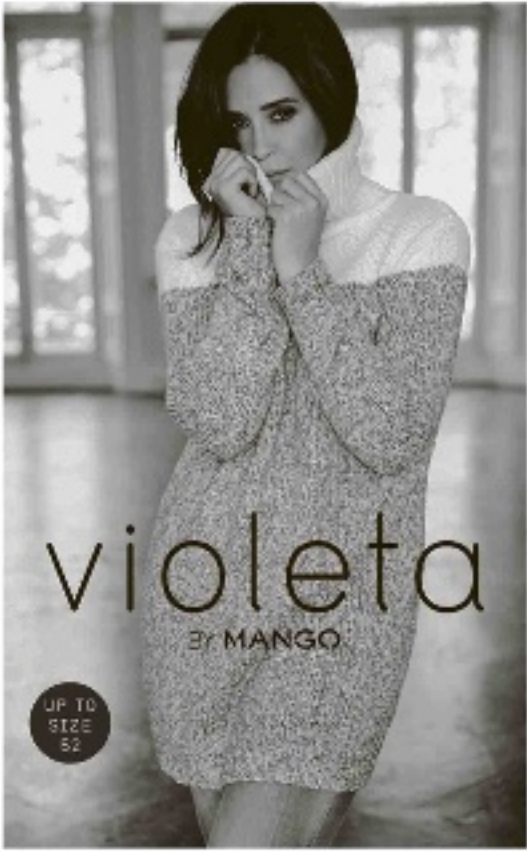
DRESS AWG 69

JACKET AWG 129

SKIRT AWG 55

SWEATER AWG 95

MANGO

New megastore, now open

CAYA GF BETICO CROES, 9
ORANJESTAD

Uitbreiding speciaal onderwijs, training van docenten en schooltelevisie

ORANJESTAD — Onderwijs-minister Michelle Hooyboer-Winklaar (AVP) laat zich tijdens een speciale avond voor de juf of meester uit over de plannen voor de toekomst aangaande onderwijs. De kwaliteit en prestaties van de leerling moeten omhoog, uitbreiding van het speciaal onderwijs, meer trainingen voor de docenten en de introductie van schooltelevisie zijn enkele doelstellingen.

De leerling moet beter presteren en dat kan door bijvoorbeeld een belonings-systeem en een andere manier van aanpak door de docent. De minister ziet ook de behoefte aan meer speciaal onderwijs en ziet een mogelijkheid in educatieve televisie, school-tv. Onder een programma, genaamd Care for Teachers, gaan docenten meer trainingen krijgen. Aruba telt 21.182 scholieren, 1.392 docenten en 83 scholen. De plannen

werden onlangs ontvouwd tijdens een avond in Fort Zoutman waarop de juf of meester in het spotlicht stond. Tijdens haar toespraak tipte de minister aan dat een grote zorg de onderprestatie van de leerling is.

Een onderzoek met 4.119 jongeren wees uit dat de scholieren geen vertrouwen hebben in hun kunnen en die onzekerheid heeft effect op hun studieresultaten.

Van degenen die studeren in Nederland, haalt maar 25 procent hun diploma in de daarvoor bestemde tijd.

Inspireren

In een jaar tijd bezocht de minister alle 83 scholen waarbij zij de docenten bedankte voor hun inzet en erop wees dat zij, ook al is de school niet altijd wat het zijn moet, nooit mogen opgeven waarvoor zij aan het werk zijn: lesgeven, bijdragen aan de ontwikkeling van het kind. “Wanneer dat stopt, valt alles stil.” De avond is georganiseerd omdat de mondiale Week van de Waardering van de Leerkracht dit jaar tijdens de vakantie plaatsvond. Door een avond op touw te zetten is er toch de nodige

aandacht gevestigd op wat de minister het mooiste beroep van het universum noemt. Met de verkiezingen van Docent van het Jaar in zicht sprak Hooyboer-Winklaar over wat een leerkracht spectaculair maakt: zij of hij praat niet alleen, doet niet enkel voor, maar inspireert. De waardering vanuit de scholen kwam van 200 scholieren van de vierde en zesde klassen. Zij hadden ieder op een briefje geschreven wat hun favoriete juf of meester zo leuk maakt. De resultaten werden op een Wall of Fame gehangen.

Ook de commercie droeg haar steentje van waardering bij door middel van een boekje met speciale kortingen voor de docenten.

Enkele aanwezige docenten op ‘hun’ avond.

Onder de loep

Doorstuderen, een hele onderneming!

Armand Hessels schreef tot 2009 regelmatig opiniestukken waarin de lezer kijkje kreeg achter de politieke schermen. In 2009 zakte de moed hem in de schoenen toen opnieuw massaal op traditionele politieke partijen gestemd werd. Recentelijk besloot hij toch weer te gaan schrijven. In deze serie artikelen neemt hij onder meer de politiek onder de loep. Niet alleen kritiek maar ook, waar mogelijk oplossingen.

Vanaf de voorexamenklas beginnen leerlingen op onder meer Colegio Arubano zich steeds intensiever voor te bereiden op een vervolgstudie. Die vindt meestal in het buitenland plaats. Informatie over beroepen en landen waar de studie het best of liefst kan worden gedaan evenals begeleiding bij de aanvraag voor studietoelagen wordt vooral verkregen bij het decanaat.

Voor Arubaanse studenten is de studiekeus moeilijk. Het beroepenspectrum op Aruba is nogal beperkt. Daardoor kunnen leerlingen zich moeilijk een voorstelling maken wat een beroep werkelijk inhoudt. Het komt dan ook vaak voor dat studenten in de loop van hun opleiding van studie wisselen omdat zij er achter komen dat hun eerste en soms ook tweede en zelfs derde keus niet biedt wat zij er van verwachten. Het gaat hier om mogelijk 90 procent van de studenten die Nederland hebben gekozen als studieland.

Met andere woorden, slechts 10 procent (?) van die studenten haalt een diploma voor de studie die zij oorspronkelijk gekozen hebben. Volgens schattingen (want echte cijfers worden niet gepubliceerd) haalt nog geen 30 procent van die studenten ook niet na een of meerdere studieveranderingen een diploma. Dat is natuurlijk jammer, maar nog niet eens het ergste.

Weinig studenten en ouders realiseren zich hoeveel studeren en leven in het buiten-

land kosten. Velen staan er evenmin bij stil dat zij het uiteindelijk allemaal zelf moeten betalen. Het gaat daarbij om bedragen die alleen maar binnen een redelijke tijd afgelost kunnen worden wanneer er met het behaalde diploma een baan kan worden verkregen die goed betaalt.

Om hoeveel geld gaat het meestal? Volgens betrouwbare informatie bedraagt de gemiddelde studieschuld van Arubaanse studenten na 6 jaar studie in Nederland tegenwoordig omstreeks 240.000 florin. Dat moet (voor het grootste deel) allemaal, met rente, worden terugbetaald, ook als er geen diploma is behaald. Met een goede baan betekent dat al gauw gedurende minimaal 15 jaar een maandelijkse afbetaling van 1800 florin. Studeren in de VS kost in het algemeen nog meer en betekent dus meer schuld. Natuurlijk zijn dat niet de enige kosten waar pas afgestudeerden tegen aankijken. ‘Normale zaken’ als de huur/koop van een huis en de koop van een auto worden dan wel erg moeilijk. Veel jonge afgestudeerden hebben dan weinig andere keus

dan weer bij hun ouders in te trekken en voorlopig gebruik te maken van een afgedankte auto van de familie. Wat betekent dit concreet? Dat er zo vroeg mogelijk heel goed moet worden nagedacht over en rondgekeken naar realistische mogelijkheden voor verdere studie. Teveel leerlingen kiezen voor een medische richting terwijl ze daar onvoldoende aanleg of discipline voor hebben. Daar komen ze al heel gauw achter. Bovendien moet ook gekeken worden naar wat de werkvooruitzichten zijn na de studie.

Heel belangrijk is ook dat de studie-eisen voortdurend veranderen en feitelijk strenger worden. Zo worden er door Nederlandse studie-instellingen steeds hogere eisen gesteld aan de beheersing van het Nederlands. Steeds weer blijkt dat de onvoldoende beheersing daarvan een belangrijk obstakel is voor succes. Daarnaast kijken opleidingen steeds meer naar de behaalde resultaten op school: de besten krijgen de eerste kans! Toch hoeft dit alles geen bellemmering te vormen om door te studeren. Steeds

meer (open) universiteiten bieden ‘digitale studies’ aan met erkende diploma’s. Het gaat er dan om goed na te gaan welk instituut daarbij de beste begeleiding biedt. Een samenwerking met onze Universiteit van Aruba zou daarbij ideaal zijn.

Ook voor Aruba biedt dit laatste goede mogelijkheden, al was het maar om een groter deel van de studenten te behouden. In de praktijk komt slechts een klein deel van de studenten uit het buitenland terug. Hogere salarissen in het buitenland tegen een betere valuta betekenen betere aflosmogelijkheden voor de ex-student. Daarnaast zijn ook de werkmogelijkheden ruimer terwijl men de frustraties van werken binnen een afgestompt ambtenarenapparaat vermijdt.

Dit alles betekent dat verder studeren een hele onderneming wordt voor elke student. Het gaat om het maken van een goede keus, het berekenen van de financiële gevolgen daarvan en een zo goed mogelijk start door een goed examenresultaat. Dat kan alleen slagen als er op school stevig wordt geïnvesteerd in training van de noodzakelijke basis: discipline, Nederlands, algemene kennis (niet alleen van de vakken, maar ook van de uitdagingen in het buitenland) en doorzettingsvermogen.

Voor de politiek betekent deze benaderingswijze dat de minister eindelijk ophoudt met het traditionele uitstelbeleid. In de praktijk blijkt een te smalle basis aan vakken nadelig voor studiesucces in Nederland. Dat leidt tot meer mislukkingen. Ook de pleidooien van parlementarijers voor verlaging van normen om meer kinderen ‘een kans te geven’ is slechts politiek gebzeul. Zij zouden moeten weten dat het nog steeds niet mogelijk is om diamant te slijpen uit glas. Zodoende zadelt men nog meer studenten op met een enorme schuld terwijl zij een onvoldoende basis hebben om een erkend diploma te behalen in Nederland.

De elfde van de elfde

‘Men gebruikte maskers om geesten te verdrijven’

Vandaag begint de pret voor de 61e editie van het carnaval. Een traditioneel feest dat niet meer weg te denken is uit de Arubaanse samenleving. Maar hoe is het ook alweer begonnen? Amigoe duikt onder in de carnavaleske geschiedenis en test de kennis van willekeurige voorbijgangers op straat.

door
Leanne van Spronsen

De elfde van de elfde is niet zomaar een toevallig gekozen datum om de opening van het carnavalsseizoen te vieren. “Dat is het carnavalsgetal”, weet scholier Adiëlla. “Maar waarom weet ik niet.” Een rondvraag in de straten van Oranjestad levert een dozijn dezelfde reacties op. Het zou te maken kunnen hebben met twee belangrijke items op de agenda van de kerk. Het is immers St. Maarten, maar ook de dag voor het begin van Driekoningenvasten. Vroeger werd ook het zakelijke jaar afgesloten op 11 november, maar het is niet zeker of dit nu precies de redenen zijn waarom 11 het carnavalsgetal is.

Heidens

Een digitale zoektocht leert dat carnaval van oorsprong een heidens feest is. Men vierde de komst van de lente en gebruikte maskers om de doden te aanbidden en geesten te verdrijven. De meeste geschiedkundigen denken dat carnaval een kruisning is tussen een Romaans lente-feest en een Germaans offerfeest. Door de tijd heen kreeg het feest steeds meer christelijke trekjes. De rooms-katholieke kerk probeerde carnaval in eerste instantie te verbieden vanwege de heidense oorsprong, maar kwam er al snel achter dat de gelovigen zich hier niets van aantrokken.

Daarom schoof Paus Gregorius de Grote een aantal feest- en vastendagen heen en weer om toch een schei-

ding te maken tussen het heidense en het Christelijke.

Het Heet Seizoen

Het merendeel van de Arubanen is Rooms-Katholiek, het is dus logisch dat carnaval hét feest van het jaar is. Of zoals het in de volksmond genoemd wordt: het Heet Seizoen. Vandaag wordt de 61e editie afgetrapt. Heel lang geleden namen arbeiders uit Trinidad het feest mee naar Aruba. Sinds 1971 hoort daar ook het Tumba-festival bij. Tijdens carnaval hoor je overal (Zuid-Amerikaanse) muziek. De calypso, rumba, merengue, salsa en samba vieren hoogtij. Een aantal bandjes speelt Nederlandse carnavalshits. “Ik kijk er het hele jaar naar uit”, verzucht de eigenaar van een snack op de *mainstreet*. “Het is niet alleen gezellig, maar ook goed voor de business. Veel toeristen, veel mensen op straat. En die moeten toch allemaal eten”, lacht hij. Veel Arubanen kijken ook uit naar de winnende straatmars. Want

wie kan hits als ‘Do the wiper’ en ‘Jump with your towel’ nu vergeten?

Carnavalsseizoen opent

Vanavond vanaf half zeven trapt Stichting Maneho di Aruba su Carnaval (SMAC) de organisator van het carnavalsfeest, de 61e editie af met een ceremonie bij Carnival Village. Optredens van verschillende bands, een openingsspeech van SMAC-voorzitter Randy Thiel en een feestelijke toespraak van Toerisme-minister Otmar Oduer (AVP) vullen de tijd tot 11 minuten over 11. Dan is het carnavalsseizoen officieel geopend. Volgens dagblad *Bon Dia* organiseert SAC vandaag ook een klein evenement in sportcentrum Libertador Betico Croes ter gelegenheid van de opening van het carnavalsseizoen. Nieuwssite NoticiaCla schrijft echter dat de openingsactiviteiten van SAC worden aangehouden tot na de rechtszaak tegen de overheid.

Amigoe volgt de voorbereidingen van diverse carnavalsgroepen op de voet. Wilt u graag vertellen over uw vereniging? Stuur dan een e-mail naar arubaredactie@amigoe.com onder vermelding van ‘carnavalsgroep’.

COLUMN ZEE

Willy Wortel

Van maandag tot en met vrijdag bespreekt Nico van der Zee in deze column zinnige en onzinnige zaken. Reacties zijn welkom: nicovanderzee@gmail.com.

Een aardige reactie van een ex-collega op het stukje van gisteren. Ik had het over rekenen en daarbij stond een fotootje van iemand die bij een schoolbord moeilijke sommen oplost. Niet zomaar iemand, maar een echt rekenwonder: Wim Klein. Mijn ex-collega herkende hem meteen en vertelde dat hij nog regelmatig in de klas iets vertelt over deze opmerkelijke man. U kent hem niet? Dan maken we daar vandaag een einde aan. Ik

stel u voor aan Wim Klein, hoofdrekenaar van beroep. Hoofdrekenen is wat uit de mode. Als ik in een klas een toets teruggaf, zei ik er altijd bij dat ze mijn optelling even moesten controleren. Stel dat het een toets was met tien vragen en per vraag was een punt te verdienen en soms twee. Zoiets tel je toch snel even op zou je zeggen, maar nee: de leerlingen pakken er tegenwoordig een rekenmachine bij. Dat gaat geloof ik wat verande-

ren. Het vak rekenen is tegenwoordig toegevoegd en er zijn scholen waar je het eerste jaar geen rekenmachine mag gebruiken. Wim Klein had geen rekenmachine nodig. Hij had het talent dat hij enorm goed kon rekenen. Niet dat hij zo’n kei in wiskunde was, het was een heel gericht talent. Getallen waren voor hem

een doorzichtige wereld. Van rekenen wilde hij zijn beroep maken, maar daarin werd hij gedwarsboomd door zijn vader. Die was arts en Wim moest ook medicijnen gaan studeren. Toen zijn vader stierf, stopte hij onmiddellijk met die studie. Het is de tijd voor de Tweede Wereldoorlog en Wim trad in zaaltjes en circussen op met zijn speciale talent. Vanuit de zaal mocht men een moeilijkke som roepen en hij kwam dan direct met het antwoord. Aan die optredens kwam een eind toen de oorlog uitbrak. Wim was Joods en moest onderduiken, evenals zijn tweelingbroer die ook een

rekenwonder was. Zijn broer kwam om in een concentratiekamp, Wim overleefde. Na de oorlog huurde het Cern, een belangrijk instituut van kernfysica in Zwitserland, hem in als rekenaar. Krachtige computers bestonden nog niet en Wim moest rekenwerk verrichten. Twintig jaar lang deed hij dat met plezier, hoewel hij Zwitserland maar niets vond en steeds terug verlangde naar Amsterdam. Op YouTube staat een filmpje (zoek op: Wim Klein Cern) van zijn afscheid van het instituut in 1976. Hij geeft daarin een show weg met rekensommen waarvan ik duizel, maar die

hij binnen seconden oplost. Dan moet u niet denken aan 47 x 81 of zoiets, maar eerder aan 37 x 65 x 49 x 84. Wim geeft binnen seconden het antwoord en trekt als een toefgift ook nog even de wortel uit de uitkomst. De wortel uit een getal van 20 cijfers is trouwens ook geen enkel probleem. Na hem kwamen er bij Cern geen rekenaars meer. De supercomputers waren uitgevonden, het werk van de rekenaars werd geautomatiseerd. Zodra zijn werk bij Cern voorbij was, vertrok Wim naar Amsterdam en stortte zich weer in de rekenvoorstellingen. Hij werd bovendien wereldkam-

pioen worteltrekken. Dat leverde hem de bijnaam en artiestennaam Willy Wortel op. Wim was een kleurrijk figuur. Hij was homoseksueel, maar had zijn hele leven geen tijd voor relaties. Hij beperkte zich tot betaalde contacten. Ook lustte hij bijzonder graag een borrel. Aan deze mysterieuze man kwam een mysterieus einde. In 1986 werd hij dood in zijn huis aangetroffen. Hij was met messtreken om het leven gebracht. Tot op heden is de moord niet opgelost. Dat er van zijn leven nog niet een film gemaakt is of een boek is eigenlijk verbazingwekkend.

Kwartaalcijfers CAP

Internationale vluchten stijgen, lokale vluchten en transfers dalen

WILLEMSTAD — Het totaal aantal passagiers dat Curaçao Airport het afgelopen kwartaal heeft verwerkt, is vergeleken met dezelfde periode vorig jaar met 2 procent afgenomen. Dat meldt Curaçao Airport Partners (CAP).

Het afgelopen kwartaal hebben 23 procent minder passagiers een transferstop gemaakt op Curaçao, vergeleken met dezelfde periode vorig jaar. Ook het aantal passagiers dat vanuit Curaçao vertrok naar één van de Nederlandse Caribische eilanden nam het afgelopen kwartaal met 11 procent af, ten opzichte van hetzelfde kwartaal vorig jaar. De hele lokale markt nam dit kwartaal met 9 procent af. Volgens CAP zijn de tarieven en de vertragingen zorgwekkend voor de toeristische reizen tussen de eilanden. De internationale vluchten stegen in het derde kwartaal ten opzichte van hetzelfde kwartaal vorig jaar. Het aantal passagiers dat vanuit internationale be-

stemmingen op Curaçao aankwam, steeg met 1 procent, het aantal passagiers dat naar internationale bestemmingen vertrok groeide met 4 procent. Europa blijft de grootste en sterkste markt, het afgelopen kwartaal steeg die met 10 procent. Dat kwam onder andere doordat er meer zitplaatsen beschikbaar waren voor de vluchten van Amsterdam en Düsseldorf.

Door de nieuwe routes van en naar Colombia en extra stoelen voor vluchten uit Suriname, steeg de Latijns-Amerikaanse markt in de afgelopen periode met 2 procent ten opzichte van dezelfde periode vorig jaar. Daarentegen nam de Noord-Amerikaanse markt juist af

met 15 procent. Volgens CAP hebben de introductie van de ArkeFly Dreamliner, nieuwe routes van Insel Air en Surinam Airways bijgedragen aan de groei van de capaciteit van en extra passagiers naar het eiland. “Het Curaçao North Sea Jazz Festival heeft de resultaten van het derde kwartaal positief beïnvloed”, aldus Ralph Blanchard, ceo van CAP. Hij kijkt uit naar het laatste kwartaal van dit jaar, “wanneer de huidige luchtvaartmaatschappijen nog meer zitplaatsen zullen aanbieden en de vluchten van Jet Blue naar New York van start gaan”.

Mogelijke oplossing voor carnaval door Roodeweg

WILLEMSTAD — Minister Earl Balborda (Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning, PNP) zal stappen ondernemen om mogelijke hindernissen die een door-gang van de carnavalsoptocht in de Roodeweg kunnen vormen weg te nemen. Het gaat hierbij om gebouwen, muren en wegen. Dit is duidelijk geworden na een overleg tussen het PNP-bestuur en de minister.

PNP-leider en Statenlid Humphrey Davelaar stelde vanochtend in een reactie dat als het aan de PNP ligt, het carnaval nu de Roodeweg in mag gaan. Hij wijst er verder op dat nu de andere ministers die betrokken zijn bij de carnavalsoptocht, Nelson Navarro (Justitie, Pais), die belast is met uitgifte van vergunningen, en Irene Dick (Onderwijs, Wetenschap, Cultuur en Sport, PS) belast met de coördinatie van het

carnaval, de nodige stappen moeten ondernemen, zodat de optocht door de Roodeweg zal kunnen gaan. Met de aanpak van de hindernissen is een half miljoen gulden gemoeid. Davelaar benadrukt dat dit bedrag zal worden gebruikt om aanpassingen over de gehele route uit te laten voeren. “Het gaat hier niet om geld dat op de begroting specifiek is gereserveerd. Balborda zal dit geld vanuit de middelen op

zijn begroting optrommelen”, aldus Davelaar vanochtend. In de PNP-bijeenkomst is ook besloten dat de Raad van Ministers officieel benaderd zal worden middels een brief met het verzoek om Cultuurminister Dick officieel te belasten met de coördinatie van het carnavalsfeest. Dick zal moeten worden bijgestaan door haar collega-ministers in de ministerraad, die haar moeten faciliteren op specifieke punten die binnen hun portefeuilles vallen. Davelaar verklaarde in een reactie blij te zijn met het verloop van de bijeenkomst van gisteren. “Ik was ongerust toen ik tijdens de persconferentie (van de Raad van Ministers van vorige

week woensdag, red.) hoorde dat carnavalsoptocht niet door de Roodeweg zou gaan. Maar na de uitleg van gisteren begrijp ik dat er nu alles aan gedaan gaat worden om de optocht toch door de Roodeweg te laten gaan.” Tijdens het overleg is ook besloten dat er een inventarisatie gemaakt zal worden van alle gebouwen in de binnenstad, die zich in een slechte staat bevinden, om deze aan te gaan pakken. Vorige week had Balborda nog aangegeven, zich basierend op uitspraken van experts, dat de carnavalsoptocht om veiligheidsredenen niet door de Roodeweg en Breedestraat (Otrobanda) zou kunnen gaan.

Boekenbal op Klein College

WILLEMSTAD — Klein College stond zaterdag in het teken van het ‘boekenbal’, georganiseerd in het kader van de kinderboekenweek. De tuin was versierd en alle leerlingen en ouders/verzorgers werden op het bal feestelijk, met een hapje en een drankje, ontvangen door meesters en juffen in galakostuum. Om het bal compleet te maken klonk er klassieke muziek. De kinderen konden tijdens het bal boeken en stripboeken kopen en verkopen.

MAN stelt vragen over chikungunya

WILLEMSTAD — De MAN-fractie heeft vragen aan minister Ben Whiteman van Gezondheid, Milieu en Natuur (GMN) gesteld over het chikungunya-virus. De politieke partij vindt dat de informatie over de ziekte laat op gang kwam en dat de minister de situatie slecht heeft ingeschat.

In de brief aan de minister schrijft de MAN dat het chikungunya-virus bijna een jaar geleden in de regio is aangekomen en de laatste weken is uitgegroeid tot een epidemie op Curaçao. De partij wil van Whiteman weten wat de regering gaat doen om de preventie tegen chikungunya uit te breiden. Verder vraagt ze welke voorzorgsmaatregelen genomen zullen worden, vooral voor scholen, plaat-

sen waar ouderen komen en ziekenhuizen.

“Gezien het feit dat onze economie niet goed gaat en onze productiviteit aan het eind van het jaar uitermate belangrijk is om de economie te helpen, stelt de MAN de minister en de regering van Curaçao verantwoordelijk voor het gebrekkige beleid op het gebied van onze gezondheid”, aldus de fractie. De partij schrijft verder dat er een grote fout is gemaakt omdat er de laatste tijd is niet gesproken, terwijl het aan het eind van het jaar veel regent en dat het virus juist wordt verspreid door muggen. Daarnaast is er geen grote schoonmaak gehouden op het eiland. Ook vindt de MAN dat de informatievoorziening en communicatie over chikungunya laat op gang kwamen.

Statenleden vragen naar mogelijke rol Green Town bij toekomst raffinaderij

WILLEMSTAD — Is er bij deze toekomstige ontwikkeling van de raffinaderij ook ruimte voor Green Town? Dit was de vraag die Statenleden Alex Rosaria (Pais) en Omayra Leeflang (onafhankelijk) vanochtend stelden. De vragen kwamen aan bod in een Centrale Commissie over de stand van zaken met betrekking tot de toekomst van de Isla-raffinaderij.

Green Town is een project waarbij de initiatiefnemers het terrein waar de raffinaderij zich op bevindt, willen ontwikkelen tot een schone stad. Rosaria vroeg vanochtend namens Pais of Green Town als alternatief bij het project betrokken moet worden. Hij had ook geen goed woord over voor de constatering van Werner Wiels, voorzitter van het multidisciplinair team van de regering dat met de toekomst van de raffinaderij is belast (MDTP), die volgens hem gesteld had dat mocht de raffinaderij in 2019 haar deuren sluiten, Curaçao alleen van het toerisme afhankelijk zou zijn. De Pais-leider wees erop dat toerisme voor 25 procent bijdraagt aan de lokale economie. Leeflang vroeg ook of er rekening gehouden zal worden met de alternatieven van Green Town. Ook vroeg zij of de Stichting Schoon Mi-

lieu op Curaçao (Smoc) ook zitting in de MDTP zou kunnen nemen, om zo rekening te houden met de milieuaspecten bij de toekomst van de raffinaderij. Gerrit Schotte (MFK) liet zich kritisch uit over Green Town. “Er zijn tal van terreinen die nu al in 2014 ontwikkeld kunnen worden. Ze moeten gewoon naar de regering toestappen om een erfpacht aan te vragen voor een terrein dat zij zelf kunnen ontwikkelen.” Namens de MAN stelde Charles Cooper voorstander te zijn van twee tot drie green towns op Curaçao. “Ik wil een green town op Oostpunt op het terrein van (Willy, red) Maal en eentje op San Nicolas op Bándabou. Laat ze Maal en de eigenaar van San Nicolas benaderen om in die gebieden een green town te gaan bouwen. Daar ben ik voorstander van.”

Cooper benadrukte dat hij geen voorstander is van alternatieven voor de modernisering van de raffinaderij. Hij gaf aan dat hij tegen alle voorstellen zal stemmen, die uitgaan van sluiten van de raffinaderij. Onafhankelijk lid Glenn Sulvaran benadrukte voorstander van een hybride alternatief voor de toekomstige ontwikkeling van de raffinaderij te zijn, dus behoud van de raffinaderij en ontwikkeling van de omringende terreinen. Ook Zita Jesus-Leito (PAR) stelde veel te voelen voor de hybride oplossing, die vanochtend door MTDP-teamlid Vernon Daal werd gepresenteerd. Maar Sulvaran gaf wel aan dat er gewaakt moet worden voor een onmogelijke trapeze-act. “Als de raffinaderij sluit komen er 3000 man zonder baan te zitten. Wat ga je doen om ervoor te zorgen dat al deze mensen een baan hebben tot het moment dat wat er daar moet komen, ontwikkeld is? Ik wil daar een antwoord op en tot nu heb ik geen antwoord op deze vraag gekregen. Ook niet van Green Town.”

MDTP presenteert alternatief scenario toekomst Isla

Vervolg van pagina 1

voeren om tot een hoofdlijnenakkoord te komen. Dit akkoord vloeit voort uit van de intentieverklaring die op 30 mei van dit jaar werd ondertekend tussen PdVSA en Refineria di Kòrsou (RdK). Uiteindelijk zal dit moeten leiden tot een nieuwe huurovereenkomst voor het huidige contract van de Isla, dat in 2019 af-

loopt. Wiels gaf aan dat de nieuwe raffinaderij op het milieuvriendelijke liquid natural gas (lng) zal gaan draaien, dat er een lng-bunkeropslagcentrum zal komen bij Bullenbaai en dat de nieuwe gemoderniseerde raffinaderij conform de laatste milieueisen zal moeten gaan functioneren.

11 november 1991

Delegatie
Op 11 november 1991 rond tien uur, arriveert er een ambtelijke delegatie uit Suriname op Curaçao. De delegatie bestaat uit 26 man en staat onder leiding van de directeur Buitenlandse Zaken van Suriname, Drs. K. Texel. De groep vertrekt de volgende dag naar Bonaire, waar een ambtelijk overleg met Nederland plaatsvindt. “Met name de Nederlandse media zijn in groten getale vertegenwoordigd in Kralendijk”, aldus de Amigoe, “waar onder meer de ministers van Nederlandse Zaken van beide landen op vrijdag en zaterdag bij elkaar komen.”

‘Zakenman’
De regering waarschuwt tegen ‘een zakenman uit La-

gos, Nigeria’, die personen op Curaçao heeft benaderd voor een transactie waarbij met weinig inspanning een bedrag in US dollars in ontvangst genomen zou kunnen worden. Justitie, Interpol en de RVD werden ingeschakeld. De Nigeriaan in kwestie bleek te bestaan, maar ‘zijn aanbieding was frauduleus te noemen’. De regering verzoekt allen die een dergelijke brief hebben ontvangen, om niet op de uitnodiging in te gaan. Geadviseerd wordt om in dergelijke gevallen contact te leggen met het lokale bureau van Interpol of het Parket van de procureur-generaal, ‘alwaar op discrete wijze achtergrondinformatie ingewonnen kan worden’.

Advertenties Curaçao

Finansi'è ku PSB Bank!

Pa hasi e temporada di fiesta aki aun mas agradabel, PSB Bank tin e fianza ku ta fet Bo nesesadit. Kolaborando ku Better Deals, La Curacao i tambe Muebleria di Credito Bo kas lo lusi den e temporada aki.

•INTERES SUPER ATRAKTIVO!
•SERVISIO RÁPIDO!

Bishitá nos ofisina na
Goisó Building
pa apliká pa Bo fiansa!

GOISCO | TEL. 432-2000 | WWW.PSBBANKNV.COM

ISC presents

A Curaçao Youth Theater Production

Hosting a cast of talented youth from the Curaçao community and the International School of Curaçao

Tickets ANG. 25
Available at:
ISC Office
Fro Yiu
Lam Yuen Restaurant
Thea Candles & Tea
De Dames

November 21 and 22, 2014
At 7:00 pm
At the ISC Gym Auditorium
Recommended for age 12 or older

Les Misérables

School Edition

Ex-premiers bij Asjes: Niet overtuigd van gelijk RmR bij aanwijzingen middels gouverneur

Een aantal van de ex-premiers heeft bij premier Asjes toelichting gegeven op hun bezorgdheid over de manier waarop er momenteel met het Statuut en de Staatsregeling wordt omgegaan. De brief die zij eerder opstelden werd tijdens dit overleg besproken,

WILLEMSTAD — De groep bezorgde ex-premiers van de voormalige Nederlandse Antillen die onlangs aan de bel trok met betrekking tot de manier waarop binnen het Koninkrijk wordt omgegaan met het Statuut en de Staatsregeling, hebben gisteren hun zorgen overgebracht in een onderhoud met premier Ivar Asjes (PS). Het gaat de ex-premiers met name om de aanwijzingen die door de Rijkswinsterraad zijn opgelegd middels de gouverneur. De ex-premiers zijn niet overtuigd van de juridische gronden daarvoor.

Het gaat de ex-premiers met name om deze aanwijzingen bij koninklijk besluit aan de gouverneur van Aruba met betrekking tot de begroting van 2014 en die aan de gouverneur van St. Maarten met betrekking tot de screening van de ministerkandidaten en het functioneren van de regering van St. Maarten. De groep van ex-premiers bestaande uit Maria Liberia-Peters, Emily de Jongh-Elhage, Mirna Louisa-Godett, Suzy Camelia-Römer, Don Martina en Etienne Ys lieten een jurist zich buigen over de bovenstaande materie en deelden die informatie met premier Asjes. Uit de bevindingen van dit juridisch advies komt naar voren dat er

twijfel bestaat over de rechtmatigheid van deze aanwijzingen door de Rijkswinsterraad uitgevaardigd. In het gesprek met premier Asjes stelt een afvaardiging van de groep bezorgde ex-premiers dat er fundamentele verschillen bestaan bij de Koninkrijksregering en de andere landen van het Koninkrijk met betrekking tot de interpretatie van de regels zoals vastgelegd in het Statuut en de Staatsregeling. Ook benadrukten de ex-premiers dat het bijzonder spijtig is dat er nog altijd geen onafhankelijke instantie in het leven is geroepen die geschillen zoals deze in behandeling kan nemen. In het onderhoud met premier Asjes hebben de ex-

premiers de informatie overhandigd die zij hebben gewonnen. Daarnaast heeft de groep de premier geadviseerd om de verschillen van mening en interpretatie te bespreken op Koninkrijksniveau, om de aanwijzingen aan de gouverneurs te analyseren op conformiteit met het Statuut en tot slot om haast te maken met het opzetten van een geschilleninstantie. De ex-premiers stelden gezamenlijk een brief op die naar de Koninkrijksregering gestuurd zal worden. Eerst echter wilde de groep de betrokkenen (de regeringen van St. Maarten, Aruba en Curaçao red.) op de hoogte stellen. Premier Asjes heeft het bezoek van de ex-premiers als een steunbetuiging ervaren. “Deze ex-premiers voelden zich geroepen om een bijdrage te leveren aan een oplossing van wat zich nu voordeet. Om ervoor te zorgen dat de onderlinge relaties tussen de landen van het Koninkrijk behouden en versterkt worden. Daar ben ik dankbaar voor.”

Hiv-besmettingen blijven toenemen

WILLEMSTAD — Het aantal mensen met hiv op Curaçao is vorig jaar met 122 gestegen. In juni dit jaar waren hier 762 hiv-patiënten, waarvan er 526 worden behandeld. Dat blijkt uit de laatste cijfers die afgelopen zaterdag op de Naskho-conferentie voor internisten en huisartsen werden gepresenteerd. Op dit moment wordt een pilotstudie uitgevoerd door drie huisartspraktijken met de bedoeling om eerder personen met een hiv-besmetting te identificeren met het ter plekke testen en de behandeling van hiv-patiënten te verschuiven naar de primaire gezondheidszorg.

door onze verslaggever
Anke Vellenga

Onder de nieuwe hiv-geïnficeerden op Curaçao zijn 76 mannen en 46 vrouwen. Uit de cijfers blijkt dat verreweg de meeste mensen die hiv oplopen in de leeftijdscategorie van 25 tot 44 jaar vallen. Het grootste deel daarvan is man. Volgens professor Ashley Duits, van de Stichting Rode Kruis bloedbank, heeft dat mogelijk met de levensstijl en de ‘snèk-cultuur’ op Curaçao te maken. “Hoewel nog niet wetenschappelijk bewezen, zijn snèks een van de plaatsen waar infecties kunnen plaatsvinden. Het zijn plekken waar illegale prostitutie plaatsvindt en vooral ouderen heen gaan”, aldus Duits, een van de onderzoekers naar de hiv-status van Curaçao. Uit de laatste gegevens blijkt dat driekwart van de mensen met hiv van Antilliaanse afkomst is. Een van de opvallendste punten uit het onderzoek is dat bij mensen pas in een relatief laat stadium door de dokter een hiv-infectie vastgesteld wordt. Nadat iemand hiv-positief is bevonden, duurt het ook nog eens lang voordat de behandeling begint. Daarom is het volgens Duits belangrijk dat er een verschuiving plaats gaat vinden naar de primaire gezondheidszorg als het gaat om de behandeling van hiv-patiënten. Op die manier zou

het aantal besmettingen effectiever aangepakt kunnen worden.

10.000 testen

Die verschuiving naar de primaire gezondheidszorg is de doelstelling van het ‘test & treat’ haalbaarheidsonderzoek dat sinds juni door drie huisartsenpraktijken wordt gedaan. In die praktijken worden alle huisartsbezoekers boven de zestien jaar gevraagd om zich op hiv te laten testen door hun huisarts. “Bij de test wordt speeksel afgenomen en in een bakje gedaan waar het in contact komt met een soort vloeipapiertje, net als bij een zwangerschapstest. Na 20 minuten kan de testuitslag afgelezen worden”, legt Homan Jeung uit. Deze zogenaamde Ora Quick W-test is volgens de huisarts zo nauwkeurig dat wanneer de test tot tweemaal toe een positief resultaat geeft, ervan uitgegaan kan worden dat de diagnose positief is. Het is de bedoeling dat in een jaar tijd 10.000 mensen tijdens dit onderzoek op hiv getest zullen worden, naast de zwangere vrouwen die al standaard worden getest. “Dan heeft deze haalbaarheidstest een wetenschappelijke basis en kan men kijken of het haalbaar is om het in de praktijk in te voeren”, zegt de huisarts. Op dit moment, na zo’n vijf maanden, zijn er 1554 mensen getest, waaruit

twee personen hiv bleken te hebben. Het gaat om een 18-jarige jongen en een 35-jarige vrouw. De vrouw werkt in een snèk en had verschillende seksuele relaties. “Het is onderdeel van onze cultuur dat mensen verschillende relaties hebben. De mannen willen vaak geen condoom gebruiken en de vrouw moet dat maar accepteren”, vertelt Jeung. Naast de geregistreerde hiv-patiënten lopen er een aantal personen rond die niet weten dat ze besmet zijn en die onveilig vrijen, waardoor het aantal besmettingen maar blijft toenemen. In de Verenigde Staten gaat het om 25 procent, in Nederland ligt het zelfs tussen de 35 en 45 procent. Hoeveel dat er op Curaçao zijn is onbekend. “Deze studie moet daar inzicht in gaan geven. Nu hebben we twee mensen gevangen. Dat groepje is heel belangrijk om een beeld te krijgen en om gerichte preventie te organiseren. Die preventie moet duurzaam en in de gezondheidszorg verankerd zijn, dat is nu nog niet zo”, zegt Jeung.

Dure chronische ziekte

Hoewel er nog geen wetenschappelijk bewijs is dat hiv helemaal genezen kan worden, is de ziekte tegenwoordig goed te behandelen. “Hiv is een chronische ziekte geworden en dat heeft invloed op de houding van mensen over hiv”, aldus Jeung. Op Curaçao is nog altijd sprake van een taboe op hiv. Veel mensen mijden dan ook de kliniek om stigmatisering te voorkomen, wat een extra reden is om de testen door huisartsen te laten uitvoeren. Daarnaast brengt hiv veel leed en vooral kosten met zich mee. “Elke hiv-patiënt die voor de ziekte wordt behandeld met medicatie,

kost de samenleving gemiddeld 3000 gulden per maand. Daarbij is de eventuele opname en intensive care nog niet eens bij gerekend. Als in het worst case-scenario alle 122 nieuwe gevallen op medicatie en onder behandeling worden gezet, betekent dat 366.000 gulden per maand. Onze samenleving kan dat niet opvangen. Dus de infecties moeten stoppen”, rekent Jeung voor.

Werkdruk

Uit de eerste resultaten van de pilotstudie blijkt dat het testen van huisartsbezoekers zo’n 45 tot 90 minuten kost, bovenop de reguliere werktijd van de huisarts. Jeung, tevens voorzitter van de Huisartsenvereniging, zou andere huisartsen willen vragen of zij bereid zijn om deze hiv-testen ook uit te voeren. Buiten deze extra taak om, blijkt uit de ontwikkelingen in de gezondheidszorg dat de werkdruk voor huisartsen de komende jaren met 30 procent zal toenemen. “Zaals de zorg nu georganiseerd is op Curaçao, zonder ondersteuning van bijvoorbeeld assistenten terwijl er van huisartsen verwacht wordt dat wij hetzelfde niveau van zorg als in Nederland leveren, met ketenzorg en goede eindresultaten, gaat dat dus een enorme uitdaging zijn.”

**TE KOOP
GEZOCHT**

Klein hotel,
bed & breakfast
en/ of hostel,
Max. 30 kamers,
Liefst dichtbij de zee

Tel 5624089

Tjarda@realestatecaribe.com

Bevestiging Secretary of State nodig voor uitlevering ‘Gamba’

WILLEMSTAD — Voordat de moordverdachte Keith ‘Gamba’ Godwin (27) afkomstig uit St. Kitts door de Amerikaanse autoriteiten wordt uitgeleverd, zal de Secretary of State, oftewel de minister van Buitenlandse Zaken John Kerry, de beslissing van de federale rechter moeten bevestigen.

Deze procedure neemt maximaal zestig dagen in beslag, legt Guillano Schoop, OM-woordvoerder belast met de zaken Magnus en Maximus, desgevraagd uit aan de *Amigoe*. Inmiddels heeft de advocaat van Godwin, Martin Regan, ook een bevelschrift ‘habeas corpus’ ingediend, in een poging de uitlevering te voorkomen. Dat bevestigde hij desgevraagd. Het bevelschrift is eigenlijk een dagvaarding met de kracht van een rechterlijke uitspraak, gericht aan de gevangenis waar de man opgesloten zit. Hiermee kan worden geëist dat een gedetineerde die ‘incommunicado’ is (bijvoorbeeld opgesloten in een isoleer cel), naar de rechtbank wordt gebracht om voor een rechter te verschijnen. Die rechter zal op basis van dit verzoek moeten bepalen of de gedetineerde, in dit geval Godwin, onrechtmatig vastzit. Regan verzocht tevens om het vonnis van Wilkinson nog niet uit te voeren, in afwachting van een beslissing hierop. Zoals bekend gaf de rechter Joseph Wilkinson jr. op 3 november groen licht om Godwin, die betrokken zou zijn geweest bij

de moord op Raikel Conception in januari vorig jaar bij de Caracasbaai, aan Curaçao uit te leveren. De man werd op verzoek van het lokale Openbaar Ministerie in de Verenigde Staten opgespoord en door de autoriteiten van Kenner in de staat Louisiana afgeleverd juli opgepakt. Volgens Regan heeft rechter Wilkinson echter een verkeerde beslissing genomen. “Mijn cliënt wordt officieel niet beschuldigd van een misdrijf. Zaakofficier Gert Rip wil hem alleen horen in verband met zijn betrokkenheid bij de moord. Uitlevering van een Amerikaanse man alleen hiervoor, is echter niet toegestaan volgens het verdrag waarop het Curaçaose OM het uitleveringsverzoek baseert. Er is een verkeerd verdrag gebruikt”, aldus Regan desgevraagd tegenover de *Amigoe*. Regan stelt dat de VS een verdachte niet mogen uitleveren, alleen omdat de officier van justitie van een ander land, een ‘voorgevoel’ heeft dat die persoon schuldig is. Curaçao moet bewijzen presenteren en dat is niet gebeurd, aldus de raadsman. Regan wil dat Godwin hoe dan

ook niet aan Curaçao wordt uitgeleverd, aangezien zijn veiligheid hier niet door de autoriteiten gegarandeerd kan worden. Hij haalde hierbij de moord op Raúl Martínez, de chauffeur van de vluchtauto gebruikt bij de moord op Helmin Wiels en de verhangning van de gedetineerde Luigi ‘Pretu’ Florentina, aan. Elvis ‘Monster’ Kuwas is inmiddels voor zowel de moord op Conception, als de moorden op Lionel Arnaud in juni 2012 en Helmin Wiels in mei vorig jaar, tot levenslang veroordeeld. Uit het Magnus-dossier, blijkt dat ‘Gamba’ de chauffeur was van de vluchtauto gebruikt bij de moord op Conception. Dat zegt zowel Kuwas als zijn vrouw Monalisa. Monalisa voegde daaraan toe dat haar

man voor deze moord een bedrag van 75.000 gulden heeft gekregen, dat hij met ‘Gamba’ moest delen. In zijn vonnis maakt Wilkinson duidelijk het eens te zijn met advocaat Regan, dat Kuwas inderdaad tegenstrijdige belastende verklaringen heeft afgelegd tegen Godwin. Hij verklaarde dat Godwin de chauffeur was van de vluchtauto, maar in andere verklaringen beweerde hij dat Godwin de schutter was. De betrouwbaarheid van de getuigenverklaringen moet zeker getoetst kunnen worden op eigenbelang en geloofwaardigheid, tijdens een zitting op het eiland, voegde Wilkinson daaraan toe. Het lokale OM moet dus de kans krijgen om de man hier te horen.

TRAININGEN

Met de trainingen van I AM haalt u het beste uit uzelf en/of uw organisatie.

PROJECT MANAGEMENT

Resultaat van de training:

- Succesvol projectmatig werken;
- Een gedegen projectplan kunnen maken;
- De opdracht en het resultaat helder kunnen afbakenen;
- In staat om inrichting van project en organisatie er om heen te kunnen verzorgen;
- Projecten kunnen faseren en plannen;
- Inzicht hebben in effectieve samenwerking en communicatie binnen projectteams;
- Projecten professioneel kunnen beheersen en sturen;
- Projecten beheersen op tijd, geld, kwaliteit, informatie en organisatie;
- Groepsdynamische processen effectief kunnen beheeren.

Doelgroep:

(Aankomende) projectleiders, projectmedewerkers en voor hen die nog geen concrete ervaring hebben met projectmanagement, maar geïnteresseerd zijn in het rendement van projectmatig werken.

25, 26 en 27 november
Tijd: 07:45 uur tot 12:00 uur
Prijs: ANG. 695,- (3 dagdelen van 4 uur)

I AM CONSULTANCY
COACHING & TRAINING

Tel: +599 9 461 7771 / 2 | info@iam.cw | www.iam.cw
i am recruitment services & solutions | i am consultancy coaching & training

Advertenties Curaçao

Fatboy action at LOT1038!

From Nfl. 175,-
NOW 154,-

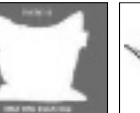

12% 20%
24%
Discount

From Nfl. 561,-
NOW 450,-

From Nfl. 1165,-
NOW 895,-

From Nfl. 858,-
NOW 650,-

Caracasbaaiweg 2c (Salina Rotonde) Curaçao
www.lot1038.com (+5999) 4612634

Voor alles wat je wilt meemaken!

Uit je dak gaan op een Zomerfestival in Europa. Doe het met een **PERSOONLIJKE LENING** van Banco di Caribe!

Nu geniet je van een speciale lage rente en extra gunstige voorwaarden. Maar vooral van een ervaring die niet in geld is uit te drukken.

Bel voor meer informatie 432 3200 of kom langs bij een van onze branches!

Deze actie is geldig t/m 31 december 2014. Meer weten over de voorwaarden? Kijk dan op www.bancodicaribe.com

BANCO DI CARIBE

Banco di Caribe, Schottegatweg Oost 205, ☎ 432 3200
Banco di Caribe Bonaire, Kaya Grandi 22, ☎ 717 7595

Dijtham
We've got it

GROENE VINGERS?
BEZOEK ONZE PRACHTIGE NURSERY
OP ROOI SANTU

SILVER BOTTOMWOOD TREE
17 & 18

16.50 **NU 13.50**

Deze actie is de gehele maand november geldig

Dijtham Rooi Santu
Kaya Telukmurikashon 783 A • Rooi Santu • Tel. 767 6738
www.dijtham.com | DijthamCuraçao

Baaien schoongemaakt

WILLEMSTAD — De Fundashon Kontra Kriminalidat i Probresa onder leiding van voormalig Statenlid van de Nederlandse Antillen en lid van de Eilandsraad van het eilandgebied Curaçao Juniel Carolina heeft afgelopen zaterdag de stranden van Sta. Cruz en Lagun schoongemaakt. Volgens Carolina hebben de hevige regenval en ruwe zee van de afgelopen periode veel schade en rommel veroorzaakt. Carolina, in het dagelijks leven werkzaam bij het ministerie van Gezondheid, Milieu en Natuur (GMN) besloot met enkele vrijwilligers de bewuste stranden schoon te maken.

Opeenstapeling van falend handelen bij CBCS

Vervolg van pagina 1

“De vergaderingen van de RvB worden niet met een vaste regelmaat gehouden. De besluitvorming is niet navolgbaar en op systematische wijze gedocumenteerd. Veel onderwerpen worden tussen de RvB-leden en andere functionarissen van de Bank informeel (bijvoorbeeld per e-mail) afgestemd en afgehandeld.” Ook blijkt uit de notulen, aldus PwC, van verschillende vergaderingen die wel zijn opgesteld dat vaak niet van tevoren een agenda is gedeeld met aanwezigen. “Veel van notulen hebben – voor zover is na te gaan – nog steeds de status ‘concept’. De notulen wisselen voorts sterk in mate van detail, waardoor in sommige gevallen niet goed is vast te stellen welke overwegingen aan een besluit vooraf zijn gegaan. De genoemde constateringën komen de effectiviteit van de RvB en het onderlinge vertrouwen niet ten goede.” Hierop bevelen de onderzoekers aan een specifiek op de eisen van de RvB van de CBCS toegesneden secretariatsfunctie in te richten. Het secretariaat is belast met het opstellen en verspreiden van de vergaderagenda met bijbehorende documenten, het opstellen van een jaarplan, het toezien op de voorbereiding en juiste opvolging van genomen besluiten. Het secretariaat ziet tevens toe op naleving van constitutionele documenten (zoals het Bankstatuut) en het behalen van organisatiedoelstellingen.

Integriteit
PwC constateert dat vanaf de oprichting van de CBCS sprake is van diverse openlijke beschuldigingen ten aanzien van de integriteit van individuele leden van de bestuurlijke organen. De integriteit van de leden van de bestuurlijke organen van een Centrale Bank behoort echter, aldus de onderzoekers, boven iedere twijfel verheven te zijn. “Daar waar serieuze beschuldigingen worden gedaan, dienen deze te allen tijde terstond onderzocht te worden. De reputatie van de Bank lijdt immers onder dergelijke beschuldigingen.” Een toets op integriteit zou dan ook bij de benoeming en herbenoeming van leden van de bestuurlijke organen van de Bank onderdeel van het selectieproces moeten uitmaken, vindt PwC.

Bankstatuut
Het Bankstatuut dat de juridische basis voor het functio-

neren van de bestuurlijke organen van de CBCS vormt, is op onderdelen niet scherp geformuleerd. Hierdoor ontstaat er voortdurende onduidelijkheid en discussie over taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden van de diverse bestuurlijke organen van CBCS zoals de RvB, de Raad van Commissarissen (RvC) en de vermogensgerechtigden. De onderzoekers bevelen de ministers van Financiën aan het Bankstatuut te laten evalueren en op basis daarvan aan te passen. Gezien de vele discussies hierover binnen de RvC, bevelen de onderzoekers specifiek aan in de evaluatie aandacht te besteden aan een quorumregeling voor de RvC.

Beleidskader
Er is in de praktijk, zo stelt PwC, onduidelijkheid ontstaan over de verdeling van verantwoordelijkheden en bevoegdheden tussen de RvB en RvC en binnen deze organen over de bevoegdheidsverdeling ten aanzien van transacties in de verschillende beleidsgebieden van de Bank. De onderzoekers bevelen aan voor elk van die beleidsgebieden kaders op te stellen en ter goedkeuring aan de RvC voor te leggen. In die kaders moet niet alleen de doelstellingen van het beleid worden vastgelegd, maar ook de wijze waarop deze worden gerealiseerd. “Het dient duidelijk te zijn welke specifieke transacties binnen dat beleid vooraf aan de RvC ter goedkeuring moeten worden voorgelegd.”

Ministers
De onderzoekers hebben op verschillende punten geconstateerd dat de ministers van Financiën als vertegenwoordigers van de vermogensgerechtigden niet of laat hebben gehandeld. Zo heeft het acht maanden geduurd voordat de eerste zes leden van de RvC benoemd waren. Het zevende lid is pas na benoeming door de president van het Gemeenschappelijk Hof aangesteld. Ook zijn de ministers in deze functie niet in staat gebleken een vergadering van vermogensgerechtigden te organiseren. “Dit terwijl men al geruime tijd op de hoogte was van het disfunctioneren van de RvC en de mogelijke reputatieschade van de Bank. De vergadering van vermogensgerechtigden is dus niet in staat gebleken de bestuurlijke patstellingen te doorbreken.” De onderzoekers bevelen de ministers van Financiën in hun rol als vertegenwoordigers van de vermogensgerechtigden van CBCS aan om

de komende periode strak de regie te voeren over acties als het evalueren van het Bankstatuut en het heroverwegen en verstevigen van het profiel en de samenstelling van zowel de RvC en de RvB en conclusies te trekken uit de

aanbevelingen en daarop gebaseerde maatregelen te treffen. Ook moeten de ministers een zorgvuldige evaluatie en mogelijk herontwerp van de economische en monetaire samenwerking tussen de landen uitvoeren.

Vertrouwelijk

Het integrale rapport wil de minister Jardim slechts vertrouwelijk ter inzage stellen van de Staten. Hij stelt voor dit in de week van 17 november te doen. Het rapport zal drie weken ter beschikking zijn voor inzage. “Het onderzoeksrapport bevat evenwel onderdelen die zich niet voor openbaarmaking lenen. Tegen openbaarmaking verzet zich onder meer de wettelijke bescherming van bij de Bank betrokken derden. Openbaarmaking zal ook onevenredig grote schade toebrengen aan het aanzien van het instituut Centrale Bank van Curaçao en Sint Maarten en daarmee aan het aanzien van de beide bij de bank betrokken landen. Het onderzoeksrapport wordt daarom uitsluitend in vertrouwelijkheid integraal ter kennis van de Staten gebracht”, schrijft Jardim aan de Staten.

12 november 2014 World Trade Center Curaçao

OCHTENDPROGRAMMA*

Alleen toegankelijk na registratie via ennia.com

08:30 – 09:00	Registratie
09:00 – 09:05	Welkomstwoord Dhr. R. Palm, President of the Managing Board ENNIA Caribe Holding NV
09:05 – 09:15	Openingstoespraak Dhr. E. van der Horst, Minister Bestuur, Planning en Dienstverlening en plaatsvervangend Minister van Justitie Curaçao
09:15 – 09:30	Public- Private partnerships: naar een maatschappelijk gedragens bestrijding van criminaliteit. Dhr. H. de Jong, Hoofdofficier van Justitie van Curaçao, Openbaar Ministerie
09:30 – 10:15	Prevent the birth of crime Dhr. W. Faber, Directeur, Faber Organisatievernieuwing BV, Nederland
10:15 – 10:30	Pauze
10:30 – 11:00	Caution: It's Harvest Time... Ways to prevent becoming a victim of credit card fraud. Dhr. G. Schoop, Officier van Justitie van Curaçao, Openbaar Ministerie
11:00 – 11:45	Voorkomen is beter dan verzekeren Dhr. J. van Nieuwkuijk, Manager Risico & Preventie, Interpolis, Nederland
11:45 – 12:15	ENNIA, meer dan verzekeren Dhr. G. Martina, Senior Managing Director, ENNIA
12:15 – 14:00	Lunch

STANDHOUDERS BEURS REGIMAC & CFS • INNOTECH SECURITY & AUTOMATION • CAR AUDIO TO GO • DUTCH CARIBBEAN ENGINEERING NV • ENCONTROLE CONSULTANCY INC/PRIME TECHNOLOGIES • THE RIGHT SECURITY SYSTEMS • CFS SOLUTIONS • PRIME SECURITY PRODUCTS • 501 SECUR • INSTALLATION TECHNOLOGIES • CORE • CATIS • INDEL NV • DE RUYTER TRAINING & CONSULTANCY • DESIGN BOUWBESLAG • ZENITEL • BE SAFE 4 LIFE CONSULTANCY (ARUBA) • BOSSIE SECURITY RISK • IN TOUCH SECURITY • ARTIFICIAL INTELLIGENCE SYSTEMS (AIS) • TECH DOMAIN • ENNIA • BANCO DI CARIBE • KORPS POLITIE CURAÇAO (KPC) • FORENSIC SERVICES CARIBBEAN • CRIBAL AUTOMATISMOS

*Programmawijzigingen voorbehouden.

SGTK-leden naar stembus

WILLEMSTAD — De Algemene ledenvergadering van vakbond SGTk heeft besloten dat er verkiezingen gehouden zullen worden voor een nieuw bestuur. Dit bevestigt SGTk-voorzitter Alcides Cova. De leden hadden tijdens een vergadering van vorige week de keuze of de verkiezingen vóór de komende cao-onderhandelingen te houden, of deze tot na de onderhandelingen vooruit te schuiven.

Volgens Cova hebben de leden van de vakbond, die opkomt voor personeel van aannemersbedrijven op het Isla-terrein, besloten dat de onderhandelingen niet zullen worden afgewacht. Het streven van de vakbond is om de verkiezingen nog dit jaar te houden. Een precieze

datum is nog niet bekendgemaakt, geeft de SGTk-voorzitter aan. Zo is ook nog niet bekend of Cova zich herkiesbaar zal stellen. De SGTk zegde enige tijd terug de driejarige cao op, die dit jaar afloopt. Dit zou de weg moeten vrijmaken voor onderhandelingen voor een

nieuwe cao. Met de huidige cao zijn er tal van problemen geweest. Zo weigerden de aannemers tot tweemaal toe de in de cao afgesproken salarisverhoging van 3 procent door te voeren. Het argument van de aannemers was dat het protocol, waarin overheid, de Isla-raffinaderij, vakbond en aannemers afspraken hadden gemaakt over de implementatie van de cao, niet was nageleefd. De aannemers werden tot twee keer toe door de rechter in het gelijk gesteld in zaken die door SGTk waren aangespannen.

Betalingspost wielklemmen verhuisd

WILLEMSTAD — De politie wil iedereen eraan herinneren dat het loket waar men betalingen kan doen in verband met wielklemmen en in bewaring of in beslag genomen voertuigen die op het terrein van Harbour and Civil Construction Curaçao (HCCC) staan, sinds vorige maand is verhuisd.

Kennelijk weet nog niet iedereen dit en gaat men nu nog naar het oude gebouw aan de Schouburgweg 7 (voorheen SKS-gebouw) voor betalingen, aldus de politie.

In verband hiermee een herinnering aan het feit dat de betalingspost naar het nieuwe gebouw aan de Bas-

tetstraat 31 is verhuisd. Dat is hetzelfde gebouw waar voorheen het steunpunt was van wijkteam Mahuma/Seru Fortuna. De openingstijden zijn maandag tot en met vrijdag van 7.45 uur tot 15.30 uur. Het kantoor is tussen de middag van 11.45 uur tot 13.45 uur gesloten.

Advertenties Curaçao

RENAULT DUSTER

THE SUV 4 EVERYONE

MODEL 2015

VISIT OUR SHOWROOM AT SALIÑA 190

Open: MON - FRI from 8:00 AM tot 12:00 AM and from 1:30 PM till 5:30 PM
Phone: + 599 9 461 0316 | sales@azcuracao.com

DRIVE THE CHANGE

RENAULT DUSTER

DISCOUNT 2.500,-

GELOIG TOT 31 DECEMBER 2014

NAJAARSKORTING

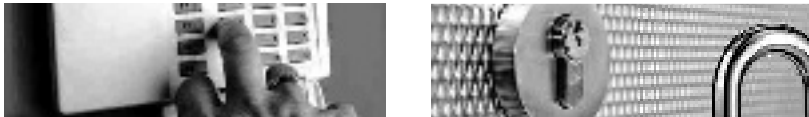
RENAULT

AZ

Hoe goed u ook verzekerd bent, voorkomen is beter dan genezen. Daarom ondersteunt ENNIA de samenleving met gratis preventieprogramma's. | ennia.com

Op 12 november 2014 organiseert ENNIA voor de tweede keer Prevent Now, een seminar en beurs over alle aspecten van moderne brand- en inbraakpreventie. Tijdens het ochtendprogramma zullen een groot aantal gerenommeerde internationale en lokale specialisten plenaire lezingen houden, waarna de beurs wordt geopend en er 's middags een aantal specifieke break-out sessies gehouden worden. Toegang is gratis, schrijf nu in voor het ochtendseminar op ennia.com.

MIDDAGPROGRAMMA*

12:15 OPENING BEURS
Voor iedereen toegankelijk

BREAK-OUT SESSIES
Starten om 14:00, 14:50 en 15:40

• Cyber Security & Resilience
Dhr. M. Flores, Partner Consulting
& Enterprise Risk Services, Deloitte	Katuna Room
• Why Fire-Proof Your Home and Business?
Dhr. S. Anita, Managing Director Customize
Fire Safety Solutions BV	Datu Room
• Brandveiligheid: U bent verantwoordelijk
Dhr. R. de Feijter, Projectleider Brandonderzoek
en Inspecties, Efectis Nederland (geaffilieerd met TNO), Nederland	Wayaka Room

16:30 – 18:00 OPENLUCHT-DEMONSTRATIES op parkeerplaats

21:00 Afsluiting

Geen relatie tussen prijzen olieproducten Curaçao en Bonaire

KRALENDIJK — De manier waarop de prijzen voor olieproducten en -derivaten op Bonaire wordt bepaald, staat helemaal los van het systeem dat op Curaçao wordt gehanteerd. De prijzen voor deze producten op Curaçao hebben daarom ook geen enkele invloed op de prijzen op Bonaire. Dat antwoordde gedeputeerde belast met Economische Zaken, Edsel Winklaar, onlangs op vragen van Eilandsraadslid en fractieleider van de Partido Demokráτικο Boneriano (PDB), Robby Beukenboom.

Beukenboom heeft vragen gesteld naar aanleiding van de daling van de olieprijsen op de wereldmarkt de laatste maanden. Hij wilde weten of de gemeenschap op het eiland daar ook iets van zou merken. Volgens hem heeft de gemeenschap de afgelopen drie jaar helemaal niets gemerkt van de daling van de prijzen, maar is daarentegen wel geconfronteerd met een stijging van de tarieven voor water en elektriciteit. Ook vroeg Beukenboom welke acties van het eilandsbestuur vallen te verwachten zodat de bevolking een rechtvaardiger prijs gaat betalen voor water en elektra. Volgens Winklaar heeft het eilandsbestuur alle aandacht voor de ontwikkelingen op de wereldmarkt en is daarover in nauw contact met Curoil, die deze producten op de markt verkoopt. Inderdaad zijn de olieprijs-

zen gedaald van 107 dollar naar 80 dollar per vat, maar in het verleden was er ook al sprake van schommelingen. Dus is het ook vanzelfsprekend dat de prijzen ook weer kunnen gaan stijgen. De gedeputeerde gaf als voorbeeld dat de afgelopen drie jaar bij verschillende gelegenheden de prijzen op Curaçao zijn gestegen, terwijl dat op Bonaire niet het geval was. Anderzijds zijn op Bonaire de benzineprijzen vorig jaar gedaald door een verlaging van de accijns. Winklaar: “Bonaire doet zijn exercities onafhankelijk en maakt eigen afspraken met Curoil, om te zorgen dat de verlaging van de prijzen op de wereldmarkt ook effect kan hebben voor de prijzen op Bonaire”. De laatste aanpassing van de brandstofprijzen was in mei 2012. Daarna is in januari 2013 de accijns verlaagd met 10 dollarcent. Dat komt

doordat het eilandsbestuur de afgelopen drie jaar ervoor heeft gekozen om de prijzen van olieproducten en -derivaten stabiel te houden, ondanks de fluctuerende prijzen op de wereldmarkt. Het bestuur is verder in bespreking met Curoil om tot een methode te komen om periodiek de prijzen vast te stellen, gebaseerd op een calculatie van het bedrijf. “Wij kiezen voor een rechtvaardige en duurzame strategie die zorgt voor stabiliteit”, aldus Winklaar. Dat geldt ook voor de tarieven voor water en elektriciteit. Deze zijn in oktober 2012 voor het laatst aangepast en dat was ook de eerste keer in twintig jaar. WEB NV heeft per 1 mei dit jaar de tarieven verlaagd met 5 procent en houdt in de gaten of het verantwoord is om de prijzen te blijven aanpassen. Dat komt omdat het eilandsbestuur een beleid heeft gevoerd om WEB in een stabiele en sterker financiële en organisatorische situatie te manoeuvreren. “Door dit beleid kunnen wij blij zijn dat WEB een gezond bedrijf is en dat het is gelukt om een prijsverlaging voor water en elektra te bieden aan de klanten”, zei gedeputeerde Winklaar.

Boeboei Cecilia bij viering 90 jaar begrafenisassociëit ‘Vastgoedbelasting funest voor maatschappelijke organisaties’

Foto: Ludo Nicolas

Het bestuur van de jarige Sociëdad San Antonio de Padua.

KRALENDIJK — De vastgoedbelasting is een ernstige bedreiging voor het voortbestaan van vele sociale organisaties op Bonaire. Daar moet iets aan gedaan worden. De vertegenwoordigers van het volk moeten al het mogelijke doen om te zorgen dat de wet op dit punt wordt gewijzigd, zodat maatschappelijke organisaties die belasting niet meer hoeven te betalen. Die oproep deed Carmo ‘Boeboei’ Cicilia onlangs in zijn toespraak ter gelegenheid van de viering van de negentigste verjaardag van de begrafenisassociëit, ‘Sociëdad San Antonio de Padua’ in Rincon. Hij is voorzitter van de sociëit.

Die feestelijke viering vond plaats in het gebouw van de sociëit, voorafgegaan door een Heilige mis, toespraken van huidig voorzitter Carmo ‘Boeboei’ Cecilia en gedeputeerde James Kroon en een gezellige bijeenkomst voor de leden en genodigden. Geschiedkundige Arthur Sealy belichtte in vogelvlucht de negentig jaren zorg voor de overledenen in Rincon. In zijn toespraak wees de

voorzitter op de achterliggende periode, maar ook op bedreigingen voor het voortbestaan van de sociëit. Die liggen vooral op het financiële vlak, aldus Cecilia. Ten eerste zijn de begrafeniskosten de pan uitgerezen. Daar moet op korte termijn iets aan worden gedaan. Het voortbestaan van de sociëit is daarom ook sterk afhankelijk van de leden-contributie. Ieder lid moet

contributie betalen, omdat het achterwege blijven daarvan, anderen in de problemen brengt. “Het kan niet zo zijn dat een lid niet betaalt, omdat de sociëit hem een zorg zal zijn. Ook is het heel belangrijk dat de leden zich op de hoogte stellen van de gang van zaken binnen hun eigen organisatie en er zich actief voor interesseren”, aldus de voorzitter. Dat de sociëit negentig jaar viert, komt omdat het bewezen heeft bestaansrecht te hebben. Maar dat wordt ernstig bedreigd en daar moet tegen worden opgetreden, in het belang van de leden. Een van die bedreigingen vormt de vastgoedbelasting die ook maatschappelijke organisaties moeten afdragen. Cicilia deed een publiek beroep op de vertegenwoordigers van het volk om te zor-

gen dat de wet op dit punt wordt gewijzigd. Dat deed hij als volgt: “Acht jaar geleden waren er geen renteproblemen bij de banken. Er was zelfs keuzemogelijkheid tussen de banken die de hoogste rente boden op de fondsen. Vijf jaar geleden was er geen vastgoedbelasting. Daarom wil ik publiekelijk een beroep doen op onze vertegenwoordigers om al het mogelijke te doen om de wet te wijzigen, om te verhinderen dat maatschappelijke organisaties op het eiland vastgoedbelasting moeten betalen.” Het zijn uitdagingen die door het bestuur moeten worden aangepakt in de komende tijd. Het bestuur dient dat te doen om te garanderen dat voortgebouwd kan worden op de solide fundering die de pioniers negentig jaar geleden hebben gelegd, aldus Cecilia.

Co-piloot gevonden bij Skyway-wrakstukken

WILLEMSTAD/PHILIPSBURG — Het onderzoeksteam dat zoekt naar de wrakstukken van de Skyway Short 36, die 29 oktober neerstortte voor de kust van St. Maarten, heeft gistermiddag het stoffelijk overschot van co-piloot Rigoberto Lopez gevonden, zo bevestigt Defensie-woordvoester Maartje van der Maas.

Het team heeft gisteren het stoffelijk overschot, kleding en opnieuw stukken van het vliegtuig gevonden. Gezien de gevon-

den kledingstukken en de ID kon vastgesteld worden dat de menselijke resten toebehoren aan de vermiste co-piloot Lopez. Het

is duidelijk dat de Short 36 in stukken is gebroken toen het toestel in het water stortte.

De onderzoekers hebben delen van een van de vleugels, de romp en de voor- kant van de cockpit gevonden. De onderdelen en het stoffelijk overschot zijn naar het kantoor van de kustwacht gebracht.

Lezing Jos de Roo over de Wereldomroep en Caribische literatuur

KRALENDIJK — Jos de Roo zal donderdag 13 november om 19.30 uur in de Sala Arawak, locatie Kaya Amsterdam, een presentatie verzorgen, genaamd ‘De Wereldomroep: gangmaker van Caribische literatuur’. De lezing wordt georganiseerd door de cultuurhistorische stichting, Fundashon Históriko Kultural Boneriano (FuHiKuBo) en Akademdia di Papiamentu.

De Wereldomroep was in de jaren 1947 tot 1958 de belangrijkste opdrachtgever voor Antilliaanse en Surinaamse auteurs. Met bijna 300 bijdragen publiceerde de omroep meer dan enig ander tijdschrift uit die tijd. De meesten hiervan waren tot nog toe onbekend. Dat bleek uit het onderzoek waarop Jos de Roo in september aan de Universiteit van Amsterdam promoveerde. Hij ontdekte dat de latere Arubaanse arts Hubert Dennert en de Cu-

raçaoose taalkundige Raúl Römer verhalen hadden geschreven. Voor schrijvers als Boeli van Leeuwen en Jules de Palm waren hun Wereldomroepverhalen bepalend voor hun verdere ontwikkeling. Bij Frank Martinus Arion vertegenwoordigen ze de fase dat hij Nederland idealiseerde. De Wereldomroep bleek dus een echte gangmaker van de Caribische literatuur geweest te zijn. Het beleid van J. van de Walle, het hoofd van de

West-Indische afdeling, was vernieuwend en baanbrekend. Pas in de tweede helft van de jaren zestig vond zijn antiekoloniale visie voor de waardering van het eigene en de eigen talen algemeen ingang. Hij liet de literatuur uit het verleden vastleggen, wat leidde tot de grootste verzameling orale literatuur uit het Nederlands Caribische gebied. Hij bouwde met zijn opdrachten de Antilliaanse en Surinaamse literatuur op moderne wijze uit, waardoor deze verrijkt werden met zeer geprononceerde migrantenmotieven. Hij omhelsde het culturele en politieke nationalisme. Hij besteedde aandacht aan literaire ontwikkelingen in de Caribische regio. Tenslotte werd alle ruimte gegeven aan de volkstalen. In zijn lezing ‘Wereldomroep: gangmaker van Caribische literatuur’ vertelt Jos de Roo over zijn ontdekkingen, die bij zijn promotie baanbrekend en vernieuwend werden genoemd. Hij zal met name ingaan op de typische migrantenmotieven die voor het eerst in de Wereldomroepverhalen voorkomen. Ook toen al was het een strijdvraag of men in Nederland moest integreren of niet. Maar het beeld dat men gaf van Nederland en de Nederlanders is heel anders dan het huidige.

De lezing wordt gehouden in de Sala Arawak, locatie Kaya Amsterdam, ten oosten van het gebouw van Akkermans. Iedereen is van harte welkom bij deze lezing. De toegang is gratis.

Bosman wacht op officiële brief

DEN HAAG — VVD-Tweede Kamerlid André Bosman wil eerst een officiële brief ontvangen van Jairo Bloem, de advocaat van DP-Statenlid Cornelius de Weever, voordat hij reageert op het verzoek om een rectificatie van uitspraken over De Weever. Het VVD-Tweede Kamerlid zei dit vandaag in reactie op een tweede brief waarin hij hierom verzocht wordt.

Omdat het eerste rectificatie-verzoek op internet circuleert, kent Bosman die brief en zijn inhoud wel. Op basis daarvan zei de VVD’er desgevraagd op 22 oktober tegen de *Amigoe* dat hij hem intern met zijn partij zou bespre-

ken, anticiperend op de officiële ontvangst van die brief per post of per e-mail. Dat is echter nooit gebeurd. De tweede brief van 10 november, waarin Bloem het verzoek herhaalt, kreeg hij wel per mail. “Daarin wordt ver-

wezen naar die eerste brief die ik officieel niet heb ontvangen. Er wordt melding gemaakt van een cliënt, die verder niet met naam wordt genoemd. Dus mogelijk stuur ik een mail terug om hen te wijzen op het feit dat ik die eerste brief niet heb ontvangen”, aldus Bosman. De uitspraak die Bosman terug zou moeten nemen, is dat De Weever omgekocht zou zijn door UP-leider Theo Heyligher om een nieuw kabinet te steunen.

20 november 2014 | Willemstad | Curaçao

Dag van het Commissariaat 2014

Honorering van toezichthouders: zoeken naar een juiste balans

Het denken over de honorering van toezichthouders is in ontwikkeling. In het niet-verre verleden werd de functie gezien als een ‘erebaan’; inmiddels wordt de toezichtfunctie gezien als een functie met zware verantwoordelijkheid. Tijdens deze dag behandelen deskundigen op gebied van (fiscaal) recht en goed bestuur de huidige ontwikkelingen op het gebied van honorering van toezichthouders, en bieden zij u bruikbare handreikingen voor de praktijk.		
Voor wie Leden van algemene besturen, dagelijkse besturen en raden van toezicht, raden van commissarissen, leden van directies en managementteams van profit en non-profit organisaties en andere belangstellenden.	Programma 15.30-16.00 Ontvangst en registratie 16.00-16.05 Welkom door de dagvoorzitter Mr. F. Lunsingh Scheurleer Managing Partner VanEps Kunneman VanDoorne 16.05-16.35 Prof. mr. F. Kunneman Partner VanEps Kunneman VanDoorne 16.35-17.00 Mw. mr. K. de l'Isle Senior Associate VanEps Kunneman VanDoorne 17.00-17.25 Pauze 17.25-17.50 Drs. ing. R. Kroon Directeur the Galan Group 17.50-18.15 Mr. W. Meriaan Tax partner KPMG 18.15-18.30 Afsluiting 18.30-19.15 Borrel	Waar en wanneer Datum Donderdag 20 november 2014 Locatie Centrale Bank van Curaçao en St. Maarten Simon Bolivar Plein 1 Tijd 16.00-18.30 uur Voertaal Nederlands Kosten/fee ANG 225,- p.p. Dress Code Tenue de Ville Informatie en opgave Inschrijven is tot 19 november 2014 mogelijk via: http://inschrijving.thegalangroup.com Voor meer informatie: VanEps Kunneman VanDoorne, mevrouw Stephanie Kits Telefoon: +599 (9) 461 34 00 E-mail: kits@ekvandoorne.com

VanEps Kunneman VanDoorne

Lawyers in Business | Aruba | Bonaire | Curaçao | St. Maarten | Amsterdam

the | GALANGROUP

SPECIALISTS IN GOVERNANCE

Betogers blokkeren luchthaven Acapulco

ACAPULCO — Betogers hebben gisteren de ingang van de aankomst- en vertrekhallen van de internationale luchthaven van de Mexicaanse badplaats Acapulco urenlang geblokkeerd. Ze eisten de terugkeer van 43 studenten die in september in de plaats Iguala verdwenen.

Ongeveer 2500 studenten en familieleden van de verdwenen jongeren bereikten de luchthaven na schermutselingen in de stad met de oproerpolitie, meldden Mexicaanse media. De demonstranten hebben uiteindelijk op de luchthaven gesproken met de directie en beloofd hun actie niet in de gebouwen te houden.

In het weekeinde raakten betogers slaags in de hoofdstad Mexico-Stad en op verschillende plaatsen in de deelstaat Guerrero. Iguala en Acapulco liggen in die zuidelijke deelstaat. De plotselinge verdwijning van zo'n grote groep jongeren, waarschijnlijk door toedoen van de plaatselijke autoriteiten in Iguala, heeft Mexico diep geschokt. De 43 verdwenen onderwijsstudenten zijn waarschijnlijk 26 september in of rond Iguala vermoord door leden van een drugsbende. In die plaats, 100 kilometer ten zuiden

Foto: AFP

De oproerpolitie staat paraat tijdens de demonstraties bij het vliegveld van Acapulco.

van Mexico-Stad, was een schietpartij waarbij de plaatselijke politie het vuur opende op linkse studenten die er een manifestatie wilden houden. Daarbij vielen 6 doden en 25 gewonden. 43 studenten verdwenen en werden naar verluidt door agenten 'meegegeven' aan leden van een plaatselijke drugsbende, Guerreros Unidos. Drie leden van de bende hebben volgens de procureur-generaal van Mexico, Jesús

Murillo, inmiddels bekend aan de moordpartij te hebben deelgenomen en betrokken te zijn geweest bij het verbranden van de stoffelijke resten. Er zijn as en wat stoffelijke resten gevonden die mogelijk afkomstig zijn van de moordpartij. Mexico heeft voor identificatie van slachtoffers de hulp ingeroepen van een laboratorium in Oostenrijk. Waarom de politie en later de bende zich zo bloedig te

gen de studenten keerden is nog niet duidelijk. De burgemeester van Iguala, José Luis Abarca en diens vrouw Maria de los Angeles Pineda zijn 4 november gearresteerd. Ze worden ervan verdacht tot het geweld te hebben aangezet. De burgemeestersvrouw had op de dag dat de studenten arriveerden, 26 september, een openbare presentatie over haar eigen sociale werk gepland.

EU-parlement wil opheldering Juncker-affaire

BRUSSEL — Het Europees Parlement wil opheldering van de Europese Commissie van Jean-Claude Juncker over de Luxemburgse belastingdeals met grote internationale bedrijven. De omstreden afspraken kwamen tot stand toen Juncker premier en minister van Financiën van Luxemburg was.

Afgevaardigden willen twee Europees Commissarissen horen: Margrethe Vestager en Pierre Moscovici. De parlementariërs gaan Vestager (Mededinging) vragen hoe het staat met haar onderzoek naar dergelijke deals. En van Moscovici (Belastingen) willen ze weten wat Brussel aan dergelijke praktijken gaat doen, aldus een woordvoerder van het parlement vandaag. Juncker zelf is in het buitenland.

De onthullingen over de deals werpen een schaduw over de voorzitter van de commissie-Juncker, die op 1 november begon. Sommige partijen en media pleitten al voor het aftreden van de Luxemburger omdat zijn geloofwaardigheid is aangetast. Juncker kondigde onlangs nog aan dat hij belastingontduiking harder wil aanpakken. Enkele leden van het EU-parlement hebben later van-

daag al een gesprek met Vestager over de zogenoemde belastingontwijking door multinationals. De vorige Europese Commissie begon meerdere onderzoeken naar 'belastingtrucs' voor dergelijke concerns, niet alleen in Luxemburg maar ook in Nederland en Ierland. Bedrijven als Ikea en Pepsi zouden door gunstige belastingtarieven alleen al naar Luxemburg honderden miljarden dollars hebben doorgesluisd. Andere landen missen hierdoor belastinginkomsten. Hoewel media spreken over Lux Leaks, benadrukt Luxemburg dat de deals niet in strijd zijn met de regels.

Israëliisch leger schiet Palestijn dood

HEBRON — Het Israëliische leger heeft vandaag bij de stad Hebron op de Westelijke Jordaanoever een Palestijn doodgeschoten.

De 21-jarige man richtte volgens het leger een 'geïmproviseerd wapen' op soldaten die hem vervolgens neerschoten. Dat gebeurde bij confrontaties tussen Palestijnen en het Israëliische leger in de buurt van een vluchtelingenkamp.

De dood van de Palestijn is het volgende bloedige incident in een hele reeks. Gisteren werden twee Israëli's doodgestoken door Palestijnse aanvallers, in Tel Aviv en in de bezette gebieden.

Zaterdag schoot de Israëliische politie in de nachtelijke uren een 22-jarige Palestijn dood in Kafr Kana, in Zuid-Galilea. Hij had een politieauto met een mes belaagd. Duizenden Palestijnen gingen vervolgens de straat op.

Ebola-verpleegster wil schadevergoeding dode hond

MADRID — Een Spaanse verpleegster die is genezen van ebola, wil 150.000 euro schadevergoeding van de Spaanse overheid, meldden media in Spanje gisteren.

De autoriteiten in dat land besloten namelijk dat haar hond Excalibur moest worden afgemaakt omdat het beest het gevaarlijke virus ook kon hebben.

Teresa Romero liep de ziekte op in Spanje, vermoedelijk toen ze een beschermend pak uittrok nadat zij een ebolapatiënt had behandeld. Ze werd in quarantaine geplaatst en overleefde de ziekte. Dat gold niet voor haar hond en dat vindt Romero verschrikkelijk. Ze vindt dat het dier 'geen kans

heeft gekregen'. Zo werd nooit getest of Excalibur ebola had of niet. Romero is overigens van plan om een nieuwe puppy te kopen.

Kamer stemt in met leenstelsel onderwijs

DEN HAAG — De Tweede Kamer heeft vandaag zoals verwacht ingestemd met het nieuwe leenstelsel voor studenten in het hoger onderwijs. Tijdens de behandeling vorige week scherpten coalitiepartijen VVD en PvdA samen met D66 en GroenLinks nog enkele kleine zaken aan, maar op een manier waarmee Onderwijs-minister Jet Bussemaker goed verder

zegt te kunnen. SP, CDA, PVV, ChristenUnie en de Partij voor de Dieren hekelden de fors hogere schuld die studenten vanaf september volgend jaar gaan opbouwen omdat ze de basisbeurs niet meer als gift krijgen maar moeten gaan lenen. Bussemaker denkt echter niet dat het hoger onderwijs minder toegankelijk wordt door het 'studievoorschot'.

Premier Australië eist excuses van Poetin

PEKING — Premier Tony Abbott van Australië heeft van de Russische president Vladimir Poetin excuses en schadevergoeding geëist voor het neerschieten van de Maleisische vlucht MH17. De twee politici spraken elkaar in de marge van de Apec-top in Peking, aldus de Australische krant *The Sydney Morning Herald* vandaag.

Abbott vertelde Poetin dat Australië in het bezit is van informatie die duidelijk wijst op Russische betrokkenheid bij een rebellenaanval die leidde tot het neerstorten van het vliegtuig in Oekraïne. Als die aanwijzingen

bewaarheid worden, 'zou dat een zeer ernstige aangelegenheid zijn'. Abbott heeft Poetin gevraagd te kijken naar het precedent van vlucht 655 van de Iraanse luchtvaartmaatschappij Iran Air. Een toestel van die vlucht werd in 1988 per abuis door een Amerikaans oorlogsschip neergeschoten. Alle 290 inzittenden kwamen toen om. De VS hebben hiervoor diepe spijt betuigd en een schadevergoeding betaald.

Russische media hadden eerder met een heel ander insteek bericht over de ontmoeting. Er vielen geen 'kwade woorden', aldus het Kremlin volgens staatsmedium *Spoetnik*.

Rijksmuseum toont 'geboorte van Zwarte Piet'

AMSTERDAM — Het Rijksmuseum in Amsterdam sluit zich aan bij het nationale debat over Zwarte Piet. Het museum toont vanaf morgen acht prenten en vier boekjes over het ontstaan van Zwarte Piet vanaf het midden van de negentiende eeuw.

De presentatie 'De geboorte van Zwarte Piet' laat volgens het museum zien dat het beeld van Sinterklaas en zijn pieten door de eeuwen heen vaak is veranderd, 'vanaf het moment dat Sint-Nicolaas voor het eerst in zijn eentje Nederland aandeed'.

Pas vanaf de eerste helft van de negentiende eeuw

kreeg de goedheiligman een helper naast zich, toen het Amsterdamse schoolhoofd Jan Schenk het populaire boekje 'St. Nikolaas en zijn knecht' schreef. "Daarmee veroorzaakte hij een radicale wijziging in het leven van de Sint", zegt het museum. "Vóór 1850 moest Sinterklaas alles alleen doen, van cadeaus uitdelen tot kinde-

ren in de zak stoppen." De negentiende-eeuwse Zwarte Piet had soms een lichte, soms een getinte en soms een donkere huidskleur. "De ene keer was hij vriendelijk, maar zo nu en dan boosaardig en zelfs agressief, karaktertrekken die soms ook Sint werden meegegeven." Op de prenten uit het begin van de negentiende eeuw leek de Sint bovendien meer op 'een kruisridders, rijdend op een ezel of zwevend op een geveugeld paard, die kinderen een flink pak rammel kon geven'.

Koerden winnen terrein in Kobani

KOBANI — Koerdische strijders winnen terrein in de Noord-Syrische stad Kobani. Die wordt belegerd door terreurgroep IS (Islamitische Staat), maar volgens een officiële Koerdische bron in de stad heeft IS een aantal belangrijke locaties moeten prijsgeven.

De Koerdische strijders profiteren van intensieve bombardementen, uitgevoerd door straaljagers van een coalitie geleid door

de Amerikanen. Die hebben IS flink verzwakt. Dat bood de Koerdische krachten de kans om op te rukken in het zuiden van de stad.

Volgens het Syrische Observatorium voor Mensenrechten is IS verbaasd over het stugge verzet van de Koerden, die de stad de afgelopen twee maanden verdedigen. De dreiging van IS zou volgens VN-bemiddelaar Stafan de Mistura wel eens kunnen zorgen voor meer vredesafspraken in Syrië,

zo zei hij vandaag tegen de BBC. Gisteren liet de Syrische president Bashar al-Assad al weten dat hij wil nadenken over een lokale wapenstilstand in en rond de grote stad Aleppo, na een voorstel van De Mistura.

De opkomst van IS 'is een nieuwe factor waardoor we het conflict anders kunnen bekijken'. Partijen die namelijk tegen elkaar strenden en nog altijd strijden, hebben er een gezamenlijke vijand bij.

Taxichauffeur gooide klanten van klif

NEW DELHI — Een Indiase taxichauffeur is opgepakt op verdenking van een roofmoord op twee jonge klanten. Het stelletje zou door de man en drie handlangers zijn beroofd en van een klif zijn gegooid in de noordelijke deelstaat Uttarakhand, berichtte *The Times of India* vandaag.

De chauffeur viel door de mand omdat hij besloot de telefoon van een van de slachtoffers te houden.

De man wees zelf met een beschuldigende vinger naar drie vrienden. Zij zouden hem hebben gedwongen te

stoppen om zijn klanten te beroven. Daarna zouden ze het stel van een hoge klif hebben geduwd.

Een onderzoek naar de verdwijning van de 24-jarige man en 27-jarige vrouw leverde aanvankelijk niets op. Pas toen familieleden de hulp inschakelden van een ander politiekorps, kwam er schot in de zaak.

Toen de chauffeur de telefoon van een slachtoffer gebruikte, werd hij aangehouden. De politie had de man al ondervraagd, maar concludeerde toen dat hij niet over nuttige informatie beschikte.

Lavastroom Hawaï verwoest eerste woning

Foto: AFP

PAHOA — De lavastroom die al maanden langzaam opruikt op het hoofdeiland van Hawaï, heeft voor het eerst een woning verwoest. De bewoners van het huis waren ruim op tijd vertrokken, meldden lokale functionarissen. De lava is afkomstig van de vulkaan Kilauea, die al sinds juni vuur spuwt. De lavastroom bevindt zich vlakbij het dorp Pahoa, dat ongeveer 800 inwoners telt. Tegen de brandende massa valt weinig te beginnen: de lava heeft een temperatuur van ruim 1000 graden Celsius. Inwoners van het gebied kunnen volgens de BBC een beroep doen op de autoriteiten als ze de verwoesting van hun woning willen bijwonen. Ze kunnen dan onder meer foto's nemen om voor te leggen aan verzekeraars.

Vermisten door noodweer Noord-Italië

GENUA — De Noordwest-Italiaanse regio Ligurië wordt sinds gisteravond getroffen door hevig noodweer. In de provincie Genua worden een man van 73 en een

vrouw van 69 vermist. Hun huis is meegesleurd door een enorme nachtelijke aardverschuiving. Mogelijk zijn de stoffelijke overschotten meegesleurd

door de nu woeste rivier Lavagna. In het centrum van Chiavari moesten duikers van de brandweer worden ingezet om een tiental bewoners uit

overstroomde straten te redden. Tientallen gezinnen zijn uit voorzorg geëvacueerd. Naast de vermisten zijn er geen gewonden gevallen, aldus persbureau *Ansa*.

Indiase vrouw voor straf bloot op ezel

In India zijn dertig mensen opgepakt, omdat zij een vrouw voor straf met een zwart geschminkt gezicht bloot op een ezel door het stadje Thurval hadden laten paraderen. De dorpingen verdachten haar van het vermoorden van haar neefje, zo meldden Indiase media vandaag . Of de jongen inderdaad onder verdachte omstandigheden is gestorven, is niet

duidelijk – de dorpsbewoners hebben zijn lichaam al gecremeerd. Tijdens een dorpsmeeting werd echter vastgesteld dat de vrouw een misdaad had begaan en dat zij gestraft moest worden, legde een politiewoordvoerder uit. De echtgenoot van de vrouw schakelde de politie in, die vervolgens tientallen mensen oppakte, onder wie negen familieleden van de ‘veroordeelde’.

Fransman haalt 333 km/u op raketfiets

Een Fransman heeft zondag zijn eigen snelheidsrecord verpulverd door 333 kilometer per uur te rijden op een raketfiets. Op een circuit nabij Marseille trok de 32-jarige François Gissy de gashendel van zijn in Zwitserland gebouwde fiets even goed open, waarna hij volgens Franse media binnen 5 seconden op de nieuwe top-tijd zat. Het oude record stond op 263 kilometer per uur. Toen de Franse snelheidsduivel dat uit de boeken had gereden, besloot hij ook nog even een wedstrijdje te houden met een razendsnelle Ferrari. De fiets won met groot gemak.

Er zijn verschillende snelheidsrecords op fietsen. De hoogste snelheid over 200 meter is in handen van een Nederlander, Sebastiaan Bower. Met een extreem aerodynamische ligfiets van de TU Delft haalde hij in 2013 een snelheid van 133,78. Ook een tweede record – fietsen achter een gangmaker – is in Nederlandse handen; Fred Rempelberg haalde in 1995 achter een auto gedurende een mijl een snelheid van 268,8 kilometer per uur. Beide Nederlanders traptten overigens zelf, in tegenstelling tot Gissy. Die kon de benen dankzij zijn raketmotor stil houden.

Koorddansen boven Victoriawatervallen

De Duitse Lukas Irmeler en de Oostenrijkse Reinhard Kleindl zijn de wereldberoemde Victoriawatervallen al koorddansend overgestoken. De twee waaghalzen legden een afstand van 100 meter af, weet *Sky News*. Maanden aan onderhandelingen met de regering van Zambia en Zimbabwe gingen aan de stunt vooraf. Uiteindelijk kregen ze toestemming en staken Irmeler en Kleindl de breedste watervallen van Afrika over. De durfalleen vielen gelukkig niet, maar de overtocht via het touw was niet gemak-

kelijk. “Je hebt hier last van verstuiving. Er zit veel water in de lucht en dat zweeft naast je en komt in je gezicht. Het is aan de ene kant intimiderend en aan de andere kant leidt het heel erg af”, aldus Irmeler. Kleindl bevestigt dat het een moeilijke 100 meter was: “Optisch is het erg lastig, omdat de verstuiving vanaf de zijkanen komt. Het lijken net golven die je mee proberen te sleuren. Het is dus lastig alles goed te zien en uiteraard is alles ook loodzwaar omdat het doorweekt is.”

Mogelijk grootste witte truffel ooit gevonden

Een truffelzoeker en zijn hond hebben mogelijk de grootste witte truffel ooit gevonden. In de bossen vlak bij de Noord-Italiaanse stad Bologna is een 1,483 kilo zwaar exemplaar aangetroffen. Dit heeft een woordvoerder van het truffelbedrijf Appennino Food maandag bevestigd. De grote paddenstoel is 173 gram zwaarder dan de zwaarste witte truffel tot nu toe, die in 1999 in Kroatië is gevonden. Het Guinness Book of Records checkt het nieuwe record.

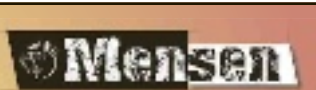
Foto: Shutterstock

Ook iets leuks voor de Mensen pagina ?

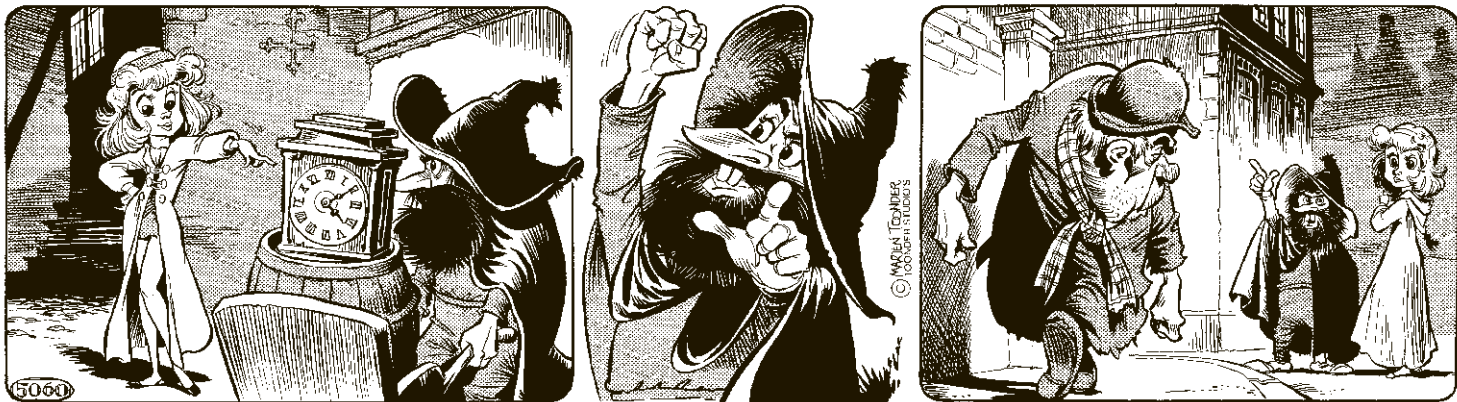
Een jubileum, diploma of benoeming te melden? Wij plaatsen het graag op de Mensen-pagina!

Stuur uw informatie (kort en bondig, liefst met foto) naar: redactie@amigoe.com o.v.v. “Mensen”

Koning Hollewijn en de Aanslager

Door Marten Toonder

Zwederik Loser zette zijn kruiwagen weer neer en loerde argwanend naar Wiebel. “Wat wil je van me?” vroeg hij. “Als je maar weet dat ik niemand kan gebruiken. De strijdkreet klinkt vannacht en daar moet ik me op voorbereiden.” Die woorden prikkelden Wiebel’s nieuwsgierigheid en in plaats van beleedigd weg te stappen, besloot ze wat meer van het mannetje te weten te komen. “De strijdkreet, hè?” herhaalde ze daarom. “Gompie, dat lijkt me heel belangrijk. Als je daarvoor maar op tijd komt. Je

klok loopt achter, wist je dat?” De aangesprokene barstte in een akelig lachje uit. “Ha!” riep hij. “Maak je geen zorgen! Als ik eenmaal het uur van de revolutie ken, zal ik hem daarop afstellen. Precies op tijd zal ik de siddering der bevrijding door het land doen gaan...” Hij zweeg, want door de mist heen werden naderende voetstappen hoorbaar. Het was Horrel, de krantenverkoper, die op weg was om zijn oplage ‘Telepaten’ te halen. “Haast je!” riep Zwederik hem toe. “Ik wacht! En het uur der vergelding nadert!”

Dichtbundel Kreate Beauty uit

Kreate Beauty is het eerste boek van Karin Basilio. De gedichtenbundel is in het Engels en de 23 gedichten zijn geïllustreerd met werken van verschillende kunstenaars op Curaçao. “Het was leuk om hun werk te bekijken en zo de illustra-

ties voor de gedichten uit te kiezen”, vertelt Basilio. Ze schrijft korte gedichten en noemt het ‘Soul Poetry’, omdat ze in haar gedichten de ervaringen van haar ziel als mens op deze planeet beschrijft. Kreate Beauty is tot stand

gekomen dankzij een substantiële bijdrage van het Prins Bernhard Fonds Caribisch Gebied. Op de foto Karin Basilio geflankeerd door meter Solange Hendrikse-Isselt en peter Leslie Bradshaw bij de doop van Kreate Beauty.

Sierlijke letters zorgen voor gênante fout

Heel Zweden heeft zich een bult gelachen om de aankondiging op Facebook van de kerkdienst van de Filadelfiakerk in Öckerö. De maker had met sierlijke letters ‘fillan’ geschreven, een in het stadje gangbare afkorting van de naam van de kerk. Maar veel mensen zagen iets heel anders staan. Dat had te maken met de krul van een van de letters. Die zorgde dat de snelle lezer geen ‘fillan’ las, maar ‘fittan’. Dat betekent vagina in het Zweeds. De grappen waren natuurlijk niet van de lucht. “We schrokken ons een hoedje”, biechtte woordvoerder Sofia Utbult op aan *Dagens Media*. “We hebben de aankondiging meteen van

Facebook gehaald, maar het was natuurlijk al te laat.” Veel kerkgangers in Öckerö waren geschokt door alle grappen en grullen over de advertentie. Utbult begrijpt alle commotie en zegt dat er voortaan beter nagedacht zal worden over het lettertype dat gebruikt wordt bij aankondigingen, ook al blijft ze erbij dat ze het sierlijke lettertype wel erg mooi vindt. Op Twitter kreeg de Filadelfiakerk steun van een kerk uit Limhamn. “Zonder vagina geen kindje Jezus”, schreef de kerk. “Dat is de waarheid.”

Potlood na 5 jaar uit maag

Een Tibetaanse man in het Chinese Luzhou heeft vijf jaar met een potlood in zijn maag gelopen. Nadat hij het schrijfgerei in 2008 naar binnen had gewerkt, had de man zo af en toe last van maagpijn. Nu heeft hij het potlood maar operatief laten verwijderen. De pijn in zijn maag schreef Lei Bo al die tijd toe aan zijn eetgewoonten. Maar onlangs herinnerde de Tibetaan zich dat hij in 2008 een potlood had ingeslikt. Toen is hij maar naar het ziekenhuis in Luzhou gegaan om aan artsen te vragen of ze het ding uit zijn lichaam konden halen. Afgelopen week ging Lei Bo onder het mes. De chirurg haalde een potlood van 17 centimeter uit de maag van zijn patiënt. Door al het maagzuur was er niet veel meer van over. Ook het lood was al behoorlijk opgelost. Tegen *People Daily* zegt de chirurg dat Lei Bo geluk heeft gehad dat het potlood geen vitale delen heeft beschadigd.

Naakte man doet tukje in metro

Een naakte, dronken man is deze week betrappt terwijl hij in de ochtendspits een dutje deed in de metro van New York. De kerel bleef zeker zes haltes onderuit gezakt zitten, met een fles whiskey in zijn handen geklemd.

New Yorker Melanie Lazenby vertelt aan de krant dat ze de man een paar weken eerder ook al had gezien op een bankje in een park. Ook toen deed hij een tukje in zijn blootje. “Hij kwam aanlopen, deed zijn kleren uit, ging zitten en zette zijn koptelefoon op.”

“Hij was gewoon heel erg dronken”, vertelt ooggetuige Peter Davis tegen *New York Post*. “Hij nam steeds een teug en viel dan weer in slaap.” De naakte dronkenlap zat minstens zes haltes in de metro. “Ik denk dat mensen bang voor hem waren. Iedereen bleef bij hem uit de buurt alsof hij gevaarlijk was.”

Volgens Davis is de man waarschijnlijk geen zwerfver. Hij stonk namelijk niet en leek net van de kapper vandaan te komen. Volgens Lazenby is de man ook niet gevaarlijk. “Hij zat in zijn eigen wereldje. Mensen liepen langs en namen foto’s van hem, maar hij maakte geen oogcontact.”

Lieveheersbeestjes nemen Roemeense stad over

Foto: Shutterstock

Lieveheersbeestjes zijn best leuke dieren. Maar als ze met miljoenen tegelijk komen, is het een stuk minder gezellig. In de Roemeense stad Lipova hebben de bewoners te maken met een ware invasie van de kleine insecten. De mensen houden hun ramen en deuren angstvallig gesloten, maar veel effect sorteert het niet. “Het maakt niet uit wat je doet, ze blijven komen”, zegt een bewoner volgens

Mirror, dat ook beelden van de invasie heeft. “Ze doen verder niets, maar een levend tapijt van lieveheersbeestjes is best een beetje eng.” Volgens de burgemeester van het stadje, Mircea Jichici, is het warme weer de boosdoener. Daardoor zijn er meer bladluizen, het favoriete voedsel van de lieveheersbeestjes. Volgens Jichici beschikt het stadje niet over genoeg pesticiden om de plaag aan te pakken.

Buckles

By David Gilbert

Beetle baily

By Mort Walker

Tina's groove

By Rina Piccolo

Baby blues

Door Jerry Scott & Rick Kirkman

Euro

Positief

AMSTERDAM — De ochtendwinsten op Europese aandelenbeurzen werden vanmiddag grotendeels ingeleverd. Dankzij goede kwartaalcijfers van onder meer Vodafone en Henkel bleef de ondertoon positief. Ruim anderhalf uur voor het slot stond de AEX 0,2 procent lager op 414,23 punten en ging de MidKap 0,2 procent vooruit tot 612,26 punten. De graadmeters in Londen en Parijs stegen tot 0,1 procent, terwijl de DAX in Frankfurt 0,1 procent daalde.

In de MidKap klom Vopak 1,8 procent. Het bedrijf is ondanks de uitdagende marktomstandigheden optimistischer geworden over het te behalen resultaat dit jaar. Ballast Nedam viel opnieuw op met een plus van 6,4 procent. De bouwverklaring te hebben voor de recente opmars van het aandeel. De handel in het aandeel Beter Bed werd op last van de AFM opgeschort na een fout in het register voor meldingen van de beurswaakhond. In het register stond dat Breedinvest zijn belang in de beddenverkoop flink had uitgebreid, terwijl het belang juist was verkleind. De handel werd om 11.45 uur hervat, waarna de koerswinst varieerde van 0,3 tot 1,5 procent. Rond 15.40 uur koerste Beter Bed 0,6 procent hoger.

De euro is vandaag 2,24 gulden waard. De prijs van een vat Amerikaanse olie zakte 0,4 procent tot 77,13 dollar. Brentolie werd 0,5 procent goedkoper op 81,97 dollar per vat.

Tokio

Stevige winst

TOKIO — De aandelenbeurs in Tokio is vandaag met een stevige winst geëindigd in navolging van de nieuwe recordstanden op Wall Street. Een goedkopere Japanse zorgde voor koerswinsten onder de belangrijke Japanse exportbedrijven. De Nikkei won 2,1 procent tot 17.124,11 punten en sloot daarmee op een nieuw hoogtepunt in de afgelopen zeven jaar.

Aan het bedrijvenfront stond Sumitomo Metal Mining in de belangstelling. Het aandeel van het Japanse mijnbouwbedrijf steeg bijna 5 procent na een verhoging van de winstverwachting voor het lopende boekjaar. De andere belangrijke beurzen in het Verre Oosten lieten een wisselend beeld zien. In China bleef de Shanghai Composite nagenoeg vlak. De Hang Seng-index in Hongkong won 0,2 procent en de Kospi in Seoul steeg 0,2 procent. In Sydney daalde de All Ordinaries 0,1 procent door koersverliezen onder de Australische mijnbouwers.

Wall Street

Gelijk

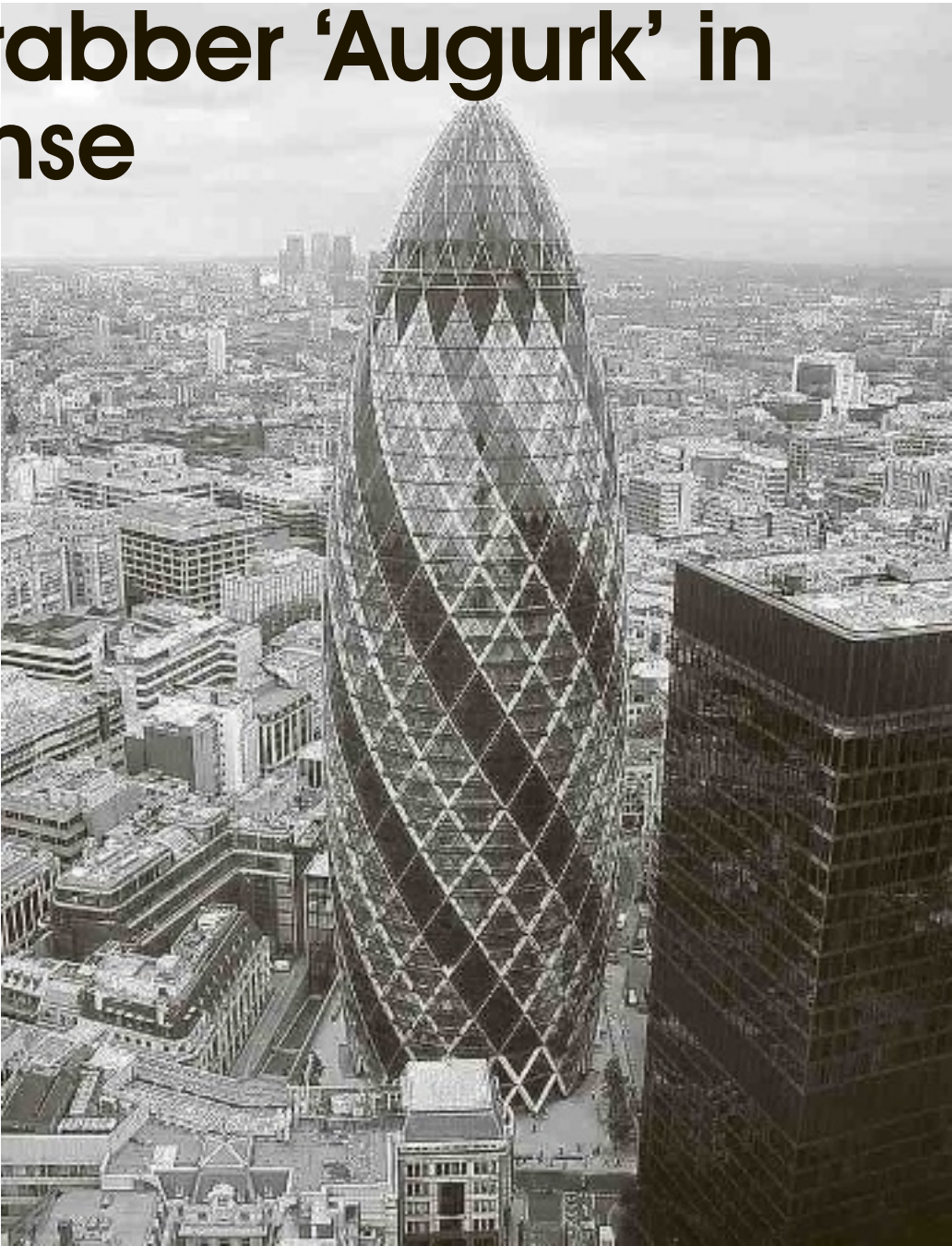
NEW YORK — De Amerikaanse aandelenmarkten bleven vandaag aan het begin van de beurshandel steken rond de recordniveaus van een dag eerder. Er wordt maar weinig gehandeld in verband met Veteran's Day, voor veel Amerikanen een vrije dag. Er staan geen economische cijfers op de agenda en bedrijvennieuws is dun gezaaid. De leidende Dow-Jonesindex stond kort na de opening nagenoeg vlak op 17.617 punten. De bredere S&P 500 stond eveneens vlak op 2038 punten. De technologiegraadmeter Nasdaq daalde 0,1 procent tot 4647 punten. Internetgigant Alibaba meldde vandaag dat zijn online betaaldienst Alipay als los onderdeel naar de beurs wordt gebracht. Het aandeel zakte 2,3 procent. De maker van internetspelletjes Zynga steeg 5,5 procent na een adviesverhoging door zakenbank Jefferies.

Wolkenkrabber ‘Augurk’ in Braziliaanse handen

LONDEN — Het iconische gebouw ‘de Augurk’ in Londen komt in handen van de Braziliaanse miljardair Joseph Sa-fra. Dat bleek gisteren.

Safra legt via houdstermaatschap-pij Safra Group naar verluidt 726 miljoen pond (circa 21 miljard gulden) op tafel voor 30 St. Mary Axe, zoals de formele naam luidt. De Londense wolkenkrabber, die de vorm heeft van een augurk, werd in april onder curatele gesteld nadat het Duitse bedrijf IVG Immobilien, mede-eigenaar van het gebouw, failliet werd verklaard. De andere eigenaar, Evens Randall, kon niet tot een overeenkomst komen om het aandeel van IVG over te nemen. Eind juli bleek het pand in de verkoop te staan.

Het veertig verdiepingen tellende gebouw ‘The Gherkin’ opende in 2004 zijn deuren en werd ontworpen door de Brit Norman Foster. Huurders zijn onder meer herverzekeraar Swiss Re en de Amerikaanse advocatenfirma Kirkland & Ellis. Safra is de op één na rijkste man van Brazilië, met een geschat vermogen van omgerekend bijna 10 miljard dollar. Vorige maand kocht Safra Group nog, samen met het eveneens Braziliaanse Cutral, bananenproducent Chiquita voor circa 681 miljoen dollar.

‘De Augurk’.

Foto: Wikipedia

‘Consument geeft meer uit aan Sinterklaas’

AMERSFOORT — Sinterklaas zal dit jaar meer te besteden hebben dan vorig jaar. Evenveel mensen vieren het sinterklaasfeest, maar de bestedingen per gezin zullen omhooggaan. Dat blijkt vandaag uit een verschenen onderzoek door Q&A Research & Consultancy.

Het aantal mensen dat Sinterklaas zal vieren, blijft ongeveer 60 procent. Maar de gemiddelde besteding neemt toe, waardoor de Nederlandse winkels op zo'n 4,5 procent meer omzet kunnen rekenen dan een jaar geleden. Meer dan 20 procent van de cadeaus is al in huis, maar de meeste bestedingen worden in de week voor Sinterklaas verwacht.

Uit reacties van de onderzochte consumenten blijkt ook dat de discussie rond

Zwarte Piet in ieder geval niet zorgt voor minder bestedingen en misschien juist wel voor meer. Zo merkt een consument op: “Juist nu moeten we de traditie in stand houden!” Overigens vinden veel Nederlanders dat de hele discussie het feest er niet leuker om maakt; 41 procent geeft aan dat het feest er op deze manier minder leuk op wordt. Het aantal mensen dat cadeautjes via internet koopt (57 procent) blijft ongeveer gelijk, daarentegen stijgt het

kopen via de smartphone wel fors in populariteit. Vorig jaar was dit aandeel slechts 3 procent en is dit jaar gestegen naar 7 procent, blijkt uit het onderzoek.

“Langzaamaan beginnen mensen de smartphone als winkelplatform serieus te nemen”, aldus de onderzoekers. Populaire cadeaus om te geven zijn chocolade en snoepgoed, speelgoed, boeken en tijdschriften, verzorgingsproducten en spullen voor in huis. Die cadeaus staan ook het meest op het wensenlijstje, samen met muziek, films en games. Het onderzoek is uitgevoerd onder ruim 1700 Nederlandse consumenten.

Burgers tegen vrijhandel met VS naar rechter

LUXEMBURG — Ongeveer 300 actiegroepen van burgers die een Europees vrijhandelsakkoord met de Verenigde Staten en Canada niet zien zitten, zijn gisteren naar de rechter gestapt.

De activisten dienden bij het Europees Hof van Justitie in Luxemburg een klacht in tegen de Europese Commissie in Brussel, zo maakten zij bekend. De groepen zijn boos dat Brussel een Europees burgerinitiatief tegen de akkoorden heeft tegengehouden. Met dat initiatief, waaraan een miljoen EU-burgers moeten meedoen, hoopten de activisten de vrijhandelsverdragen te kunnen stoppen. Zij vrezen onder meer dat de Europese normen voor bijvoorbeeld milieu en gezondheid onder druk van de VS worden aangetast. De Europese Commissie wees het burgerinitiatief af omdat het een wet wilde tegenhouden. Het initiatief is echter bedoeld om Brussel op te roepen met een wetsvoorstel te komen.

Ook concurrent PSA Peugeot-Citroën beleefde daardoor zware tijden.

‘Buffers tot 25 procent bij grootste banken’

BASEL — ‘s Werelds grootste banken moeten wellicht buffers aanhouden tot 25 procent van hun kapitaal om een nieuwe crisis te kunnen doorstaan.

Dat stond gisteren in de gepresenteerde ontwerp-regelgeving van de Financial Stability Board, die daarmee een einde wil maken aan het verschijnsel ‘too big to fail’.

In de zes jaar sinds het omvallen van de Amerikaanse bank Lehman Brothers,

eind 2008, werden wereldwijd tientallen banken door overheden van de ondergang gered. Met de nieuwe regelgeving wil de FSB voorkomen dat in de toekomst belastingbetalers opnieuw opdraaien voor het redden van banken. De verhoogde eisen gaan op zijn vroegst begin 2019 in voor dertig instituten, waarvan de Britse bank HSBC en het Amerikaanse JPMorgan Chase als grootste gelden. ING maakt als enige Nederlands bank deel uit van deze groep.

te verkrijgen. En in de Nederlandse supermarkten in het grensgebied is ‘Vlaams’ vlees te vinden.

Enkele maanden terug kwam Albert Heijn in België nog onder vuur te liggen. Landbouworganisaties haalden flink uit omdat de Nederlandse grootgrutter zware neerwaartse druk op de leveranciersprijzen zou uitoefenen. De Baets ontken-t. “We bieden marktconforme prijzen aan onze leveranciers.” Hij zegt de problematiek inmiddels besproken te hebben met brancheorganisatie Boerenbond.

Moody’s over wereldeconomie Geen opleving te verwachten

LONDEN — Door trage hervormingsprocessen en de zwakkere wereldhandel zal de wereldwijde economie in 2015 niet significant opleven. Dat schrijft kredietbeoordelaar Moody's in een vandaag gepubliceerd rapport over de wereldeconomie.

Volgens Moody's is een sterkere groei van de wereldeconomie volgend jaar onwaarschijnlijk onder meer als gevolg van de vertraging van de Chinese economie en structurele belemmeringen voor de groei in de eurozone. Voor Europa rekent Moody's op een groei van nog geen 1 procent volgend jaar. In 2016 zal de Europese groei 1,3 procent zijn, aldus Moody's.

De kredietbeoordelaar wijst op de relatief hoge schulden van bedrijven in landen als Spanje en Frankrijk. Ook de spanning rond Oekraïne hangt als een sluier over de Europese markt en zal blijven wegen op investeringen, zo oordeelt Moody's. Op korte termijn verwacht de kredietbeoordelaar dat de werkloosheid in zwakkere eurolanden zal toenemen met als gevolg dat de consumentenbestedingen dalen. Moody's noemt het Verenigd Koninkrijk, de Verenigde Staten en India positieve uitzonderingen en voorziet voor die landen een ‘robuuste’ groei. Voor de G20, die twintig invloedrijkste industrielanden, voorziet het rapport een groei van 3 procent in zowel 2015 als 2016.

Sterke winststijgingen Italiaanse banken

MILAAN — De Italiaanse banken Intesa Sanpaolo en UniCredit hebben in het afgelopen kwartaal de winst meer dan verdubbeld. De financiële instellingen hoefden onder meer minder geld opzij te zetten voor slechte leningen. Zo bleek vandaag uit gepubliceerde cijfers.

De nettowinst van Intesa Sanpaolo, de tweede bank van Italië, steeg naar 483 miljoen euro, van 218 miljoen euro een jaar geleden. Onder meer verdiende de bank meer met kredietverlening. De stropenpot voor slechte leningen zakte naar 1,25 miljard euro, van 1,47 miljard euro vorig jaar. Verder gingen de baten van de bank met 1,7 procent omhoog naar 4,2 miljard euro. De winst van UniCredit, de

grootste bank van Italië, steeg in het derde kwartaal naar 722 miljoen euro tegenover 204 miljoen euro vorig jaar. De omzet daalde 3 procent naar 5,6 miljard euro. UniCredit meldde dat 754 miljoen euro opzij is gezet als dekking voor slechte leningen. Een jaar eerder bedroeg dit bedrag nog krap 1,5 miljard euro. UniCredit nam eind vorig jaar een voorziening van 9,3 miljard euro op slechte leningen. Het verlies van de bank over heel 2013 kwam mede daardoor uit op 15 miljard euro. De bank ligt naar eigen zeggen op koers om dit jaar 2 miljard euro over te houden onder de streep. Zowel Intesa Sanpaolo als UniCredit kwam overigens zonder problemen door de stresstest van de Europese Centrale Bank (ECB).

EU op weg naar strengere aanpak genplanten

BRUSSEL — Het Europees Parlement wil dat de teelt van genetisch gewijzigde gewassen gemakkelijker kan worden tegengehouden. EU-lidstaten moeten zelf kunnen bepalen of zij de kweek van genplanten verbieden of beperken, zelfs als het gewas op Europees niveau is goedgekeurd. Dat blijkt een uit stemming van de commissie Volksgezondheid en Milieu van het EU-parlement vandaag in Brussel. Het parlement zit

daarmee bijna op één lijn met de EU-landen. Ook die willen meer speelruimte en de teelt van gengewassen bijvoorbeeld wegens morele bezwaren kunnen verbieden. Maar de landen vinden het nodig te onderhandelen met de producenten van de gewassen als zij geen teelt op hun grondgebied willen. Het EU-parlement ziet daar niets in. Zij vrezen dat de concerns gaan klagen. Waarnemers verwachten nog voor het eind van het jaar een compromis.

NEW YORK				AMSTERDAM			
	PREV.	11-Nov		PREV.	11-Nov		
DOW JONES	17613.74	17622.28	AEX	414.96	415.28		
S&P 500 INDEX	2038.28	2038.88	SEGON NV	6.81	6.92		
NASDAQ	4651.62	4658.19	AHOLD NV	13.58	13.75		
AMAZON.COM INC	305.11	310.65	AKZO NOBEL	53.97	54.23		
APPLE INC	108.83	108.91	ASML HOLDING NV	81.30	81.99		
BAIDU INC-SP ADR	247.58	245.84	CORIO NV	38.47	38.76		
BERKSHIRE HATH-B	145.05	145.06	DSM (KONIN)	50.69	50.80		
CITIGROUP INC	53.89	54.01	HAL TRUST	120.99	122.50		
COCA-COLA CO	42.39	42.52	HEINEKEN NV	59.62	60.56		
WALT DISNEY CO	89.78	89.63	ING GROEP NV	11.36	11.27		
3D SYSTEMS CORP	36.22	35.12	KPN (KONIN) NV	2.55	2.60		
EBAY INC	53.89	54.09	KONINKLUKE PHIL	22.48	22.53		
FACEBOOK INC-A	75.00	74.40	REED ELSEVIER	18.71	18.72		
GENERAL ELECTRIC	26.47	26.37	ROYAL DUTCH SHA	28.54	28.20		
GOOGLE INC-A	558.23	560.34	TOMTOM	5.54	5.53		
HEWLETT-PACKARD	36.90	36.79	TOTAL SA	47.11	46.63		
HOME DEPOT INC	98.16	98.44	UNILEVER NV-CVA	31.27	31.48		
INTEL CORP	33.26	33.47	W.P. STEWART HOL	314.24	314.85		
JOHNSON&JOHNSON	108.82	109.02	ZIGGO NV	39.45	39.38		
LINKEDIN CORP-A	229.25	228.14	SCOTIABANK FUNDS	PREV.	10-Nov		
MICROSOFT CORP	48.89	48.90	MONEY MARKET	13.0640	1.0000		
PROCTER & GAMBLE	89.45	89.35	US DOLLAR BOND	2.6249	2.6209		
ROYAL DUTCH-ADR	70.71	70.10	GLOBAL GROWTH	2.4684	2.4941		
STARBUCKS CORP	77.65	77.85	US GROWTH	11.5418	11.7210		
TWITTER INC	39.59	39.54	CANADIAN GROWTH	3.1276	3.1480		
WAL-MART STORES	79.44	79.19	FUNDS	PREV.	10-Nov		
WHOLE FOODS MKT	48.05	48.08	BGF CONT EUR FLEX	21.21	21.29		
ETFs	PREV.	11-Nov	BGF EMTK BOND	15.47	15.46		
ALERIAN MLP - AMLP	18.37	18.29	BGF FIX INC GBL OP	13.17	13.18		
ISH GBL HY BD - GHYG	51.72	52.10	BGF GBL ALLOCATION	50.04	50.15		
ISH IBOXX HY BD - HYG	92.38	92.36	BGF USD CORE BOND	16.89	16.91		
ISH SELECT DIV - DIVY	78.94	78.89	TEMPLETON GBL BND	24.50	24.55		
ISH MSCI EMKT - EEM	41.33	41.20	TEMPLETON ASIAN SM	41.03	40.98		
ISH MSCI PAC - EPP	48.04	48.02	CURRENCIES	PREV.	11-Nov		
ISH RUSSELL - IWV	121.18	121.28	YENUSD	114.880	115.870		
ISH S&P 500 - SPY	110.84	110.93	EURUSD	1.242	1.242		
ISH EUROPE - IEV	43.75	43.88	CANUSD	1.138	1.135		
POWERSH-QQQ	101.96	102.08	GBPUUSD	1.584	1.587		
POWERSHARES DB C	21.77	21.74	COMMODITIES	PREV.	11-Nov		
SPDR S&P INT DIV-DWX	45.38	45.67	OIL WTI	77.40	77.40		
SPDR S&P MID 400	261.26	261.22	GOLD	1151.44	1154.66		
SPDR S&P 600 SMA	105.09	105.02	SILVER	15.61	15.54		
VANGUARD RETT - VNQ	79.58	79.15	WHEAT	585.50	515.00		
WSDOMTR JAP H-EQ-DXJ	53.61	54.36	GBPUUSD	1.584	1.587		

A Standard Of Excellence Since 1916

MCB
MADURO & CURIEL'S BANK N.V.
Private Banking & Investment Services

Lio Capriles Banking Center, Schooftegraweg (Oost) 2/n
P.O. Box 305, Curaçao, Tel. 466-1818, Fax. 466-1633
e-mail: pbis@mc-bank.com, website: www.mc-bank.com/pbis

Laatste klapproos voltooit monument bij Tower

Vrijwilligers plaatsen klapprozen rond de Tower in Londen. De 'Sea of Red' symboliseert de gevallen in de Eerste Wereldoorlog.

LONDEN — Met de plaatsing van een laatste klapproos in een zee van klapprozen rond de Tower in Londen is donderdag het monument voor de gevallen in de Eerste Wereldoorlog voltooid. De gedempte slotgracht rond het oude kasteel staat vol met 888.246 keramieken klapprozen, een voor elke Brit die sneuvelde tijdens de Grote Oorlog, zoals WOI in veel landen heet.

De installatie van kunstenaars Paul Cummings en Tim Piper heet 'Blood Swept Lands and Seas of Red', naar de eerste zin uit een gedicht van een onbekende soldaat.

Duizenden vrijwilligers hebben de afgelopen maanden geholpen de bloemenzee te 'planten'. Ook leden van de koninklijke familie zetten het herinneringssymbool in

de slotgracht. De laatste roos werd donderdagochtend geplant door een dertienjarige leerling-militair, nadat de namen van 200 van de gevallen waren voorgelezen. Vandaag, op 11 november, wordt in Groot-Brittannië en grote delen van Europa het einde van de Eerste Wereldoorlog herdacht.

Vier miljoen mensen hebben de installatie de afgelopen tijd al gezien. Vanaf morgen

gaan duizenden vrijwilligers aan het werk om de bloemen te verwijderen. Alleen het zogeheten huilende raam, waaruit de rozen lijken te vloeien, en de 'golf', een boog van klapprozen over de toegangsweg naar de poort van de Tower, blijven over. Die twee installaties zullen vier jaar lang door het land reizen en blijven daarna te zien bij het Imperial War Museum in Londen.

Foto: Wikipedia

Doden in India na 'gehaaste' operaties

NEW DELHI — Zeker acht vrouwen zijn in India overleden na te zijn geopereerd in een 'gezondheidskamp' in de staat Chhattisgarh. Daar opereerde een enkele dokter in zes uur tijd naar verluidt 83 vrouwen, berichtte de BBC vandaag.

Nog eens dertig vrouwen zijn na de operaties opgenomen in het ziekenhuis. Volgens functionarissen was geen sprake van nalatigheid, maar inwoners van het dorp klagen dat de operaties in hoog tempo plaatsvonden. Het kamp in het dorp Pendar was georganiseerd door

de regering van de deelstaat. De overleden vrouwen zouden onder het mes zijn gegaan om gesteriliseerd te worden.

De minister van Gezondheid van Chhattisgarh beloofde een onderzoek naar de sterfgevallen. "Maar op dit moment concentreren we ons op goede medische zorg voor de vrouwen", aldus de bestuurder. Het is niet ongebruikelijk dat Indiase autoriteiten een dergelijk sterilisatiekamp organiseren. Veel politici maken zich zorgen om de bevolkingsomvang van het land. India telt in 2030 naar verwachting meer inwoners dan China.

Verdachte moordzaak keeper Meyiwa vrijgelaten

JOHANNESBURG — De verdachte in de moordzaak van de Zuid-Afrikaanse keeper Senzo Meyiwa (27) is vandaag vrijgelaten wegens gebrek aan bewijs. De 25-jarige verdachte werd eind vorige maand gearresteerd. Getuigen hadden hem aangewezen.

Meyiwa was keeper van Orlando Pirates en aanvoerder van het Zuid-Afrikaanse voetbalelftal. Hij werd op 26

oktober doodgeschoten tijdens een overval op de woning van zijn vriendin. De dood van Meyiwa volgde kort op de veroordeling van de Zuid-Afrikaanse atleet Oscar Pistorius voor het doodschieten van zijn vriendin Reeva Steenkamp. De incidenten zijn illustraties van het vuurwapengeweld in het Afrikaanse land. Tussen april 2013 en maart 2014 zijn in Zuid-Afrika volgens politiecijfers meer dan 17.000 mensen vermoord.

Bieb te gevaarlijk voor Indiase studentes

ALIGARH — De studentes op de Aligarh Muslim University in de gelijknamige Indiase stad zouden graag gebruikmaken van de universiteitsbibliotheek, maar dat mag niet, zo schrijven de Indiase media vandaag. Als zij namelijk toegang krijgen, komen er 'vier keer zoveel jongens als nu', aldus de rector.

Oftewel, dan wordt het te vol in de bibliotheek en dat is gevaarlijk. Dat vindt ook het hoofd van de vrouwen-tak van de universiteit, het Vrouwen College. "Hebben jullie meisjes de bibliotheek wel eens gezien? Het zit daar vol met jongens. Als er ook meisjes mogen komen, zouden er problemen met de discipline kunnen optreden." Daarmee doelt het schoolhoofd op de vele aanrandings- en verkrachtingszaken waar India mee kampt. De studentes zijn verbol-

gen over het besluit, maar hebben wel een oplossing. "Als ruimte het probleem is, moeten we boeken kunnen bestellen en die buiten de bibliotheek lezen", vindt studentenvakbondsleider Gulfizha Khan.

Comoren 'adopter' illegale Koeweiti's

MORONI — De Comoren, een kleine eilandengroep ten noorden van Madagaskar, hebben burgerschap aangeboden aan alle stateloze inwoners van Koeweit.

Deze zogenoemde illegale Bidun, veelal economische vluchtelingen, kunnen met het burgerschap van de Comoren legaal in Koeweit blijven wonen, aldus het Comorese ministerie van Binnen-

Italiaanse seismologen alsnog vrijgesproken

L'AQUILA — Het gerechtshof in de Italiaanse stad L'Aquila heeft gisteren zes experts, zoals seismologen en kopstukken van de burgerbescherming, alsnog vrijgesproken. Eerder waren zij tot zes jaar cel veroordeeld voor hun rol in de aanloop naar de aardbeving van 2009. Toen kwamen in L'Aquila en omgeving 32 mensen om het leven. De experts waren in eerste aanleg veroordeeld omdat zij niet hadden gereageerd op waarschuwingen dat er een aard-

beving op komst was, zoals lichte seismische activiteit.

Een zevende verdachte, een medewerker van de burgerbescherming, kreeg in hoger beroep twee jaar voorwaardelijk. Op de vrijspraken en de lichtere straf werd in de rechtszaal met boegeroep gereageerd. Op de veroordeling in eerste aanleg was veel kritiek. Critici vonden de veroordelingen intimiderend voor wetenschappers die gewoon proberen hun werk goed te doen.

'Ebolapatiënt New York uit quarantaine'

NEW YORK — Een arts uit New York die in het West-Afrikaanse Guinee het ebolavirus opliep, mag de quarantaine-afdeling in een ziekenhuis in New York vandaag verlaten. Dit meldde de New York Times.

De 33-jarige Craig Spencer werd 23 oktober geïsoleerd in het Bellevue Ziekenhuis. Dat was na zijn terugkeer uit Afrika waar hij voor Artsen zonder Grenzen met ebolapatiënten had gewerkt. Hij ging in New York uit met vrienden en nam de metro. Toen Spencer vervolgens ebola bleek te hebben, leidde dit tot zorgen over de verspreiding van ebola in New York. Volgens de New York Times hebben mensen die betrokken zijn bij zijn verpleging gezegd dat hij vandaag de quarantaine verlaat. De medische autoriteiten in New York hebben dit niet bevestigd. Ebola heeft sinds het virus eerder dit jaar in West-Afrika opdoek, ongeveer 13.000 mensen besmet en daarvan zijn er circa 5000 aan het virus bezweken.

landse Zaken. Het ministerie van Binnenlandse Zaken van Koeweit liet weten dat Bidun die kiezen voor het Comorese burgerschap niet alleen een verblijfsvergunning, maar ook gratis educatie en gezondheidszorg krijgen. Ze kunnen zich melden als de Comorese ambassade in Koeweit binnenkort opent. Volgens de BBC zijn er meer dan 100.000 Bidun die niet worden erkend door het land.

Rusland gaat kerncentrales bouwen in Iran

MOSKOU — Rusland gaat in Iran twee nieuwe kerncentrales bouwen. Dat hebben de twee landen vandaag in de Russische hoofdstad Moskou afgesproken.

In de afspraak is de mogelijkheid opgenomen dat Rusland in totaal acht nieuwe kerncentrales neerzet in Iran, meldden lokale media. In het land draait al een Russische nucleaire centrale.

Het Russische atoomagentschap Rosatom verklaarde

na het tekenen van de overeenkomst dat het project wordt gecontroleerd door het Internationaal Atoomenergieagentschap (IAEA).

De Russisch-Iraanse deal is opmerkelijk, omdat op 24 november de deadline afloopt om een permanente overeenkomst over de Iraanse atoomambities te sluiten. Zes wereldmachten, waaronder Rusland, praten al lange tijd met Iran over het nucleaire programma van dat land. China, Frankrijk, Groot-Brittannië, Rusland, de VS en Duitsland willen

dat Iran nucleaire technologie alleen voor vreedzame doeleinden gebruikt. In ruil daarvoor kan een deel van de sancties tegen Iran worden opgeheven.

Iran zou al vijf keer dezelfde medewerker van de IAEA de toegang tot het land hebben geweigerd. De vermoedelijk Amerikaanse atoomwapenexpert wilde naar Iran om onderzoek te doen, maar kreeg geen visum. Andere IAEA-medewerkers mochten het land wel in. Iran 'mag zelf weten wie het binnenlaat', reageerde het land.

VN benoemen Cammaert tot chef Gaza-onderzoek

NEW YORK — VN-secretaris-generaal Ban Ki-moon heeft gisteren de gepensioneerde Nederlandse generaal-majoor Patrick Cammaert benoemd tot voorzitter van een commissie die onderzoek gaat doen naar de Gazaoorlog van afgelopen zomer. Het onderzoek richt zich op 'beaalde gebeurtenissen' rond VN-instellingen in het autonome Palestijnse gebied.

Zo werden scholen waar honderden vluchtelingen een veilig heenkomen hadden gezocht door Israël onder vuur genomen. Bij een zo'n incident kwamen zeker twaalf Palestijnen om het

leven. De Joodse staat had het verwijt gemaakt dat de radicale Palestijnse Hamas-beweging er wapens had verstopt. Volgens de VN waren Hamas-wapens alleen te vinden in voormalige VN-gebouwen die niet meer werden gebruikt.

Cammaert werkte eerder voor de VN als hoofd van een vredesmissie in de Democratische Republiek Congo. Ook werkte hij voor Bans voorganger Kofi Annan als militair adviseur bij de VN-afdeling voor vredesmissies. Tevens was hij enige tijd bevelhebber van de VN-missie in Ethiopië en Eritrea (Unmee). Begin jaren negentig was Cammaert bataljonscommandant van de VN-vredesmissie in Cambodja.

'Straling Fukushima voor kust Californië'

WOODS HOLE — Sporen van radioactiviteit die waarschijnlijk afkomstig zijn van de ramp met de Japanse kerncentrale Fukushima I in maart 2011 zijn voor de kust van Californië aangetroffen. Dit meldde het Woods Hole Oceanografisch Instituut in de VS gisteren.

Het instituut berichtte dat de sporen ongevaarlijk zijn. Ze werden in zee getraceerd ver uit de kust van Eureka, een plaats in het uiterste noordwesten van Californië. De ramp met de kerncentrale Fukushima I is een van de ergste ongelukken met kernenergie. De kerncentrale werd verwoest door de gevolgen van een zeebeving voor de kust en de daaropvolgende vloedgolf.

Srebrenica-generaal eist financiële compensatie

LONDEN — De Bosnisch-Servische generaal Radislav Krstic eist 120.000 pond (344.000 gulden) schadevergoeding van de Britse regering omdat hij in 2010 in de gevangenis in het Engelse Wakefield is aangevallen door moslims. Hij zat daar een gevangenisstraf van 35 jaar uit voor zijn rol bij de genocide na de val

van Srebrenica. De VN hebben Krstic na het incident overgeplaatst naar Scheveningen en vervolgens naar Polen om daar het restant van zijn straf uit te zitten.

Krstic zegt dat de Britse regering hem beter had moeten beschermen en dat hij een trauma heeft opgelopen bij de aanval, aldus zijn ad-

vocaat Adam Sandell gisteren tegen het ANP. Krstic was in 2004 de eerste Bosnisch-Servische officier die definitief werd veroordeeld door het Joegoslavië-Tribunaal voor zijn rol bij de volkenmoord op duizenden moslims in 1995, die het Nederlandse VN-bataljon Dutchbat niet kon voorkomen.

De kapitein van de veerboot, Lee Jun-seok, wordt onder begeleiding naar de rechtbank gebracht.

SEOUL — Het Zuid-Koreaanse Openbaar Ministerie gaat in beroep tegen de straffen voor vijftien bemanningsleden van de gezonken veerboot Sewol. De families van de overleden passagiers hadden daar eerder vandaag om gevraagd.

De kapitein van het schip kreeg vandaag 36 jaar cel, de belangrijkste technicus van het schip dertig jaar. De dertien andere bemanningsleden kregen straffen tussen de vijf en de twintig jaar. Veel te weinig, vonden de nabestaanden. "Is dit hoe weinig de levens van onze kinderen waard waren? De doodstraf zou nog te mild

waren vooral scholieren aan boord, die op een schoolreis waren. Slechts 172 passagiers overleefden de ramp. De 68-jarige kapitein Lee Jun-seok werd vandaag schuldig bevonden aan nalatigheid. Aanklagers hadden de doodstraf geëist tegen de kapitein, die ze verantwoordelijk hielden voor de dood van opvarenden. De rechtbank ging daar echter niet in mee. Eerder vandaag maakten de Koreaanse autoriteiten bekend dat er niet meer naar lichamen wordt gezocht in

het wrak van de veerboot. Er worden nog altijd negen opvarenden vermist, maar het grotendeels gezonken schip is te instabiel geworden. Daardoor is het te gevaarlijk voor duikers om naar binnen te gaan.

Verantwoordelijk minister Lee Ju-young bood op een persconferentie zijn excuses aan voor het besluit. "Het spijt me dat ik het einde van de zoekoperatie moet aankondigen. Daardoor kan ik mijn belofte om door te zoeken tot het laatste lichaam is gevonden niet houden."

Foto: AFP

Oranje zonder Van Persie

Foto: AFP/Van Lankhuizen

Guus Hiddink (m) krabbelt al piekerend op zijn hoofd.

KATWIJK — Het Nederlands elftal treedt morgen zonder aanvoerder Robin van Persie aan in de oefeninterland tegen Mexico. De spits van Manchester United heeft hamstringklachten en trainde daarom vandaag apart van de groep, net als Jordy Clasie. Ook de middenvelder van Feyenoord ontbreekt tegen Mexico.

De fysieke problemen van Van Persie doorkruisen het plan van bondscoach Guus Hiddink om de topschutter aller tijden van Oranje samen met Klaas-Jan Huntelaar op te stellen. Mogelijk spelen de twee spitsen zondag in de EK-kwalificatiewedstrijd tegen Letland alsnog samen, mits Van Persie op tijd fit wordt. “Het zou voor zondag een optie kunnen zijn”, zei Hiddink vandaag op een persconferentie in Katwijk. Hiddink beschouwt de oefeninterland tegen Mexico als een mooi opstapje richting de belangrijke EK-kwalificatiewedstrijd van zondag tegen Letland. “Het duel met Letland is de hoofdmoot van deze week”, zei Hiddink vanmorgen. “De wedstrijd tegen Mexico is goed om andere, jonge jongens weer even te laten wennen aan Oranje.” Hiddink verwacht dat het wel meevalt met de revanchegevoelens bij Mexico,

dat op het WK in de achtste finale werd uitgeschakeld door Oranje (2-1). Volgens de Mexicanen versierde Arjen Robben toen in blessuretijd de beslissende strafschop, die werd benut door Klaas-Jan Huntelaar. “Ik heb een paar interviews gezien en gelezen waarin ze aangeven vooral een mooie wedstrijd te willen spelen. Ik denk niet dat er veel teruggedacht zal worden aan alle polemieken rondom die WK-wedstrijd”, aldus de bondscoach. “Al zullen ze vast willen laten zien dat ze onterecht uitgeschakeld zijn door Nederland.” De wereldburger uit Varsseveld gaf wel aan scherp in de gaten te houden hoe zijn spelers worden aangepakt door de Mexicanen. Als de spelers van ‘El Tri’ er een harde wedstrijd van maken, zal Hiddink een belangrijke speler als Robben snel naar de kant halen. “Ik ga daar wel scherp op letten. Maar ik denk dat het meevalt. Volgens mij

zit er geen verkeerde vorm van revanchegevoelens bij Mexico.” Jetro Willems keert bijna een jaar na zijn laatste interland terug in Oranje. Hiddink kondigde aan dat de linksback van PSV tegen Mexico speeltijd krijgt. Datzelfde geldt voor Ron Vlaar en Memphis Depay, die in de laatste interlands ontbraken vanwege blessures. Bij afwezigheid van Van Persie zal Arjen Robben de aanvoersband dragen. De bondscoach liet doorschermen tegen Mexico groten-deels te beginnen met zijn beoogde ploeg voor zondag tegen Letland. “Dan zal de ploeg er op één of twee posities anders uit zien, denk ik.” Hiddink kan behalve over Van Persie ook niet beschikken over Bruno Martins Indi. De verdediger van FC Porto heeft het trainingskamp van het Nederlands elftal ziek verlaten. Jeffrey Bruma van PSV is inmiddels opgeroepen als zijn vervanger. Eerder vielen Davy Klaassen van Ajax en Nigel de Jong van AC Milan al af bij Oranje. Voor hen heeft Hiddink Leroy Fer en Luuk de Jong aan de selectie toegevoegd.

‘Wij eisen Verbeek terug!’

NEURENBERG — De fans van de Duitse voetbalclub 1.FC Nürnberg hebben op een bijzondere manier laten weten dat ze Gertjan Verbeek terug willen als coach.

Met een advertentie in de krant *Nürnberger Nachrichten* heeft een deel van de aanhang deze wens kenbaar gemaakt. “Het is tijd om de stem van de fans te laten horen. We eisen de terugkeer van Gertjan Verbeek!”, schrijven de fans in de advertentie. Verbeek had de ploeg vorig seizoen een halfjaar onder zijn hoede. De huidige coach Valerien Ismaël werd gisteren vanwege tegenvallende resultaten ontslagen. FC Nürnberg is gedegradeerd uit de Bundesliga en draait teleurstellend in de Tweede Bundesliga.

Sport

City moet Chelsea even laten gaan

LONDEN — De missie om voor het tweede jaar op rij kampioen van Engeland te worden is voor Manchester City weer wat lastiger geworden. De ploeg van manager Manuel Pellegrini verspeelde bij Queens Park Rangers belangrijke punten (2-2). Chelsea won wel, met 2-1 bij Liverpool, en liep daardoor uit op de regerend landskampioen.

Het Southampton van Ronald Koeman bleef wel in het spoor van Chelsea. Invaller Shane Long zorgde met twee treffers voor de 2-0-zege op Leicester City. Southampton heeft daardoor nog steeds 4 punten achterstand op Chelsea, maar nu ook 4 punten voorsprong op nummer drie Manchester City. City's stadgenoot United won wel. De formatie van Louis van Gaal boekte een benauwde zege (1-0) op Crystal Palace. Atlético Madrid leed een gevoelige nederlaag in de *Primera División*. De titelverdediger verloor met 2-1 van het laaggeklasseerde Real

Sociedad en gaf daarmee de tweede plaats prijs in de Primera División. De ploeg van trainer Diego Simeone zakte naar de vierde plaats met 23 punten, 4 minder dan koploper Real Madrid dat uithaalde tegen Rayo Vallecano: 5-1. Valencia raakte de tweede plaats kwijt door een 0-0-gelijkspel in eigen huis tegen Athletic de Bilbao. Nummer twee is nu Barcelona dat tegen Almería met de schrik vrijkwam: 1-2. Juventus was in eigen stadion met maar liefst 7-0 te sterk voor de hekkensluiter Parma in de Italiaanse *Serie A*. Nummer twee AS Roma

won met 3-0 van Torino en blijft dus op 3 punten van Juve. Napoli won in Florence met 1-0 van Fiorentina dankzij een treffer van de Argentijn Gonzalo Higuaín en is nu derde op de ranglijst.

In de *Bundesliga* blijft Bayern München de ranglijst stevig aanvoeren. De titelverdediger liet zich niet verrassen door middenmoter Eintracht Frankfurt. De ploeg van Pep Guardiola zeventiende in de uitwedstrijd met 0-4. Thomas Müller was met drie treffers de grote man bij de bezoekers. Door de achtste competitiezege belandde Bayern op 27 punten, 4 meer dan VfL Wolfsburg dat met 2-0 won van Hamburger SV. Nummer drie Borussia Mönchengladbach zag de achterstand oplopen naar 7 punten door

een nederlaag bij Borussia Dortmund (1-0). Paris Saint-Germain heeft de aanval op de koppositie van Olympique Marseille in de *Ligue 1* kracht bijgezet door het onderlinge duel zondagavond met 2-0 te winnen. De titelverdediger verkleinde zijn achterstand daarmee tot slechts 1 punt. Lucas scored in het Parc des Princes als eerste, voor rust. De Uruguayaan Edinson Cavani besliste de Franse topper vijf minuten voor tijd. Halverwege de tweede helft viel Zlatan Ibrahimović in na zes weken van afwezigheid. Koploper Benfica liep in de *Primeira Liga* uit op FC Porto door een 1-2-zege bij Nacional Madeira. Porto verspeelde punten onder de rook van Lissabon waar Benfica's 'buurman' Estoril een gelijkspel uit het vuur sleepte: 2-2.

Hellemons blijft trainer NAC

BREDA — Eric Hellemons is de rest van het seizoen hoofdtrainer van NAC Breda. Dat heeft de Eredivisionist bekend gemaakt. Rob Penders is zijn assistent.

Hellemons volgde half oktober de ontslagen Nebojsa Gudelj op. Aanvankelijk als interim terwijl de clubleiding sprak met de kandidaten Gertjan Verbeek en Robert Maaskant. Beide trainers haakten na gesprekken af. “Wij hebben het gevoel dat we met Eric en Rob twee trainers voor

de groep hebben staan, die de spelers met een duidelijk idee het veld in sturen”, aldus technisch directeur Graeme Rutjes van NAC. “We gaan er alles aan doen om ze te helpen de doelstellingen van NAC te halen.” Namens de selectie sprak aanvoerder Jelle ten Rouwelaar op de website van NAC zijn vertrouwen uit in Hellemons en Penders. “Er is nu duidelijkheid. De groep kan zich nu volledig richten op de doelstelling: handhaving in de Eredivisie”, aldus de doelman.

Djokovic gunt Cilic twee games

Foto: AFP

Novak Djokovic (r) legt haast vaderlijk zijn arm op de rug van Marin Cilic alsof hij zich wil verontschuldigen voor de nederlaag die hij de Koraat heeft toegebracht.

LONDEN — Tennisser Novak Djokovic heeft gisteren weinig heel gelaten van Marin Cilic bij de ATP World Tour Finals. De Servische nummer 1 van de wereld versloeg de Kroaat met twee keer 6-1. De partij in de O2 Arena in Londen was binnen het uur klaar.

Voor Cilic was het zijn eerste optreden bij het traditionele eindejaarsstoernooi. De Kroaat kon echter geen moment genieten van de wedstrijd tegen drievoudig winnaar Djokovic. Alleen in de tweede set brak Cilic door de service van de Serviër, op 2-0, maar de volgende vier games gingen alle naar Djokovic. De setstanden doen een eenvoudige zege voor Djokovic vermoeden, maar dat gevoel had de Serviër tijdens de partij niet. “Dit was een partij van hoog niveau, een sterk staaltje tennis”, aldus

Djokovic. “Cilic is gewoon een goede speler en speelt met veel vertrouwen. Gelukkig ben ik er vandaag in geslaagd om mijn servicespel te neutraliseren. Het was fijn om hier na een jaar weer te spelen.” Djokovic gaat na de eerste ronde samen met Stan Wawrinka aan kop in groep A. De Zwitser was eerder op dag, eveneens met twee keer 6-1, te sterk voor de Tsjech Tomas Berdych. De nummers 1 en 2 van de poule plaatsen zich voor de halve finales. In de andere poule

won de Zwitser Roger Federer, de nummer 2 van de plaatsingslijst, zondag al met 6-1 en 7-6 (7) van de Canadees Milos Raonic. De Japanner Kei Nishikori versloeg in deze groep de Brit Andy Murray (6-4 en 6-4). De beste twee van elke poule gaan door naar de halve finales. Voor Berdych wordt dat moeilijk na zijn zwaarste nederlaag in de Finals sinds 2009. “Mission impossible”, zei hij gisteren somber. “Helaas was dit mijn slechtste wedstrijd van het hele seizoen. Een beroerde situatie dan deze kan bijna niet. Ik sta nog tegenover Marin en Novak en de enige kans om door te gaan is hen te verslaan. Dat is vrijwel onmogelijk.”

Vonn mogelijk snel fit

Foto: AFP/Coffini

COPPER MOUNTAIN — Lindsey Vonn keert mogelijk eerder terug op de piste dan verwacht. De Amerikaanse skieste herstelt boven verwachting snel van haar tweede kruisbandblessure in korte tijd. “Wanneer mijn knie zich in dit tempo blijft verbeteren, dan moet ik mijn plannen wellicht omgooien”, aldus Vonn op website van de Amerikaanse skifederatie. “Misschien kan ik vroeger terugkeren op de reuzenslalom dan gepland.” Vonn miste begin dit jaar de Spelen in Sotsji doordat ze een band in haar rechterknie scheurde. Ze was net van een zelfde blessure hersteld. De dertigjarige Amerikaanse had oorspronkelijk het idee begin december in Lake Louise haar rentree te maken. Mogelijk kan ze een week eerder al in Aspen aan de start verschijnen op de reuzenslalom. “Ik laat alles open”, hintte Vonn op een snellere terugkeer.